

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

PIK XII. Ч. 7 (567).

СЕРЕДА, 12 ЛЮТОГО 1936

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, FEBRUARY 12th, 1936. No. 7 (567). VOL. XII.

Колгоспи України відзначають роковини сталінського статуту

Київ. — Колективні господарства України відзначають роковини сталінського статуту сільсько-господарських артілів посиленням остаточних робіт для весняної підготовки. Між 12 і 25 лютим відбудуться мітинги колгоспників, на яких будуть обговорені звіти адміністрації про виконання статуту.

Значні результати помітно за минулий рік від часу встановлення статуту. В колгоспі ім. Петровського помітно зростають показники продуктивності достатків і добробуту. Рік тому тут був один малий колгосп, а сьогодні тут є дві великі молочарні і свинний колгосп.

В річницю сталінського статуту артілів Чернігівська область рапортує, що виховала нові кадри жінок-колгоспниць. Тепер в цій області 397 жінок є головами колгоспів, 297 жінок — управителями ферм домашньої птиці, 139 жінок — трактористками. Понад 6,000 жінок, два рази стільки, що минулого року, ведуть перед в одній чи другій роботі колгоспів. Від 10 до 17 лютого в багатьох округах відбудуться вечірні святкування в колгоспних клубах і хатах-читальнях.

ВЕЛИКІ СНИГИ В СПОЛ. ДЕРЖАВАХ УТРУДНЮЮТЬ ДОСТАВУ МОЛОКА

Снігом завіяні дороги близько Шенекелі, Нью Йорк, є зараз серйозною перешкодою для фермерів-молочарів, які доставляють молоко до міста. В деяких місцях купів снігу на дорозі сягали 15 стій. Фермери мусяли об'їздити гори снігу полями, щоб д'їстися до м'єсцевих станцій, де вони звозять молоко, яке опісля трюки забирають до міста.

Британія постановила видати більйон доларів на зброєння

Лондон, Англія. — Бритійські газети пишуть, що уряд Великої Британії, плануючи видати більйон доларів на зброєння проти гітлерівської загрози європейському мирові, створив вже окреме міністерство амуніції. В часі війни це міністерство буде контролювати всі британські індустріальні підприємства, які матимуть змогу продукувати гармати, кулі, трійливий газ тощо.

Уряд держить в найбільшій таємниці. Виявлено також і те, що британські фірми виробу воєнних матеріалів, за дозволом уряду, доставили певне число воєнних машин до Радянського Союзу.

Бритійський уряд пропонує затвердити колосальну суму на зміцнення воєнного флоту армії і повітряного флоту. Уряд бере на увагу шалене зброєння Німеччини, Японії й Італії. Після думки воєнних знатоків найбільшою небезпечкою для мира є зброєння фашистської Німеччини.

Бритійська комісія по зброєнню довідалася, що Англія має дуже сильні нові воєнні літаки, але подробиці про них

БРИТІЙСЬКІ ФАРМЕРИ БОРЯТЬСЯ ПРОТИ ПЛАЧЕННЯ ПОПАМ ДЕСЯТИНИ

Лондон, Англія. — Збіднілі фермери відбули 5 лютого масовий мітинг, щоб заперестувати проти середньовічного закону, який примушує їх платити церкві десятину. Фермери заявили, що коли уряд не зверне уваги на їхній протест, то вони влаштують похід до парламенту.

Тест", заявив провідник фермерів. "Коли негайно після цього мітингу нічого в цій справі не зробиться, то ми підемо до парламенту і будемо домогатися, щоб там нас вислухано. Цим разом уряд мусять щось зробити."

Від 1786 року британські фермери мусяли видавати церкві одну десятю свого прибутку, бо інакше приходили бейлифи з поміщицької забирали все, що їм під руки попаало. В стародавні часи респітину плачено збіжжям, худобою та іншими фермерськими продуктами. Але в 1935 році уряд ухвалив закон, щоб фермери платили десятину готівкою при податках.

Королівська комісія розслідувала недавно це питання і вийшла звіт. Кентерборійською архієпископською комісією, які приходять переводити екекуції за плачення приמושові данини для Чорч оф Інгленд. Під час екекуцій в багатьох фермерських місцевостях приходило до серйозних заворушень.

Вже від кількох років фермери гостро протестують проти цієї десятини і зводять боротьбу з бейлифами та юридичською архієпископською комісією, які приходять переводити екекуції за плачення приמושові данини для Чорч оф Інгленд. Під час екекуцій в багатьох фермерських місцевостях приходило до серйозних заворушень.

"Це є наш останній протест до прем'єра Болдвина.

ЦІЛА МУНІЦИПАЛЬНА РАДА ВІДМОВИЛАСЯ ПРИСЯГНУТИ НА ВІРНІСТЬ КОРОЛЕВІ

Виндзор, Онт. — Ріф Бен Леверт і ціла муніципальна рада в Седвич Іст Тавнішп відмовляються присягнути на підданство королеві Едвардові VIII, доки вони не розслідять, що включає в собі присяга вірності.

Ріф Леверт заявив на засіданні муніципальної ради, що він зрезигнує зі свого становища, коли в присязі є щось такого, що примушує його носити зброю, або помагати виробляти амуніцію в часі війни.

Після мітингу ріф заявив, що одна точка в присязі заставила його вірити, що "коли я раз присягну, то з мене зробить стул-пиджен або кривоприсяжний". Він навіть ту частину присязі, в якій говориться про те, що хто зложить присягу на вірність королеві, той зобов'язується викривати й доносити королеві про всі зради й конспірації, про які він може знати. Ріф сказав, що він є соціаліст і хоче заявити, що не буде боротися в жодній війні за капіталізм.

Відомий радянський хірург проф. Тимофеев, який працює тепер в Києві, виконав оце недавно 50-тисячну операцію. Рекордову кількість операцій осягнув др. Тимофеев протягом 33 років своєї професійної праці. Крім цього є він автором ряду наукових праць з ділянки хірургії високо цінних не тільки в Радянському Союзі, але й також в Зах. Європі.

УХВАЛИЛИ РЕЗОЛЮЦІЮ, АБИ ВИМІНЮВАТИ ПШЕНИЦЮ ЗА БРИТІЙСЬКІ ПОЗИКИ

Келгарі, Алта. — На одній із сесій конвенції шкільних тростів Алберти, що відбулася тут в минулу середу, прийнято пропозицію в справі довгів, які лежать на шкільних дистриктах. Шкільні трости заявили за планом, на підставі якого можна було б сплачувати довги на шкільних будинках канадським компаніям виміною канадської пшениці за британські позики.

Конвенція рішила домогатися від провінціального уряду, щоб він позичив грошей на можливо найнижчий процент на сплату старих довгів, які затягнуто на будову шкільних будинків, щоб в такий спосіб зменшити податкові трогарі для фермерів. Внесок говорить, щоб "нові гроші позичити в Англії, коли процент буде такий за низький, або навіть і нижчий, як в Канаді, а віддавати їх можна буде пшеницею з Алберти".

Шкільні трости Алберти проти законопроекту Абергарта

Келгарі, Алта. — На конвенції шкільних тростів, яка тут відбувалася минулого тижня, було вдвоє більше делегатів, як звичайно. Причиною такої численної участі делегатів у конвенції був законопроект відносно більших шкільних дистриктів, який пропонує прем'єр і міністр освіти Абергарт.

У своїй промові до делегатів Абергарт старався переконати їх, що більші шкільні дистрикти, до яких входили б від 60 до 65 теперішніх дистриктів, були б більше практичні і забезпечили б кожній дитині в Алберті краще формування. Але більшість присутніх делегатів були того переконання, що не треба заводити ніяких змін щодо величини шкільних дистриктів. Коли один делегат наказав, що як буде по старому, то його замітку прийнято бурною оплесками.

У своїй промові Абергарт сказав, що число замінених шкіль в Алберті кожного року збільшається. В 1933 році в Алберті було 3,734 шкільних дистриктів, з того 3,451 отворених. Це значить, що замкнено було 283. В 1934 році було вже 3,766 шкільних дистриктів, а отворених шкіль було 3,428. Отже замкнених шкіль було вже 338.

В 1935 році було 1,726 дітей в Алберті, які були в школі менше, як 20 днів, 4,944 дітей були менше, як два місяці в школі, 9,035 дітей менше, як три місяці, 11,497 дітей менше, як чотири місяці, а 17,283 дітей менше, як шість місяців. На підставі законопроекту кожна шкільна рада говорить Абергарт, вибере одного делегата для кооперації з іншими дистриктами. П'ять шкільних дистриктів становитиме "суб-дивізію", а від 60 до 65 дистриктів становитимуть "дивізію". Абергарт старався переконати делегатів, що пропонований ним законопроект не є старим законопроектом Бейкера, бувшого міністра освіти в уряді ЮФА. Абергарт не пропонує такої централізації авторитету, як пропонував Бейкер. Законопроект Бейкера був майже одногласно відкинений делегатами на конвенції шкільних делегатів, що відбулася 1930 року в Летбридж.

НЕ БУДУТЬ ВСТАНОВЛЯТИ СОЦІАЛЬНОГО КРЕДИТУ НА ТЕПЕРІШНІЙ СЕСІЇ

Келгарі, Алта. — Провінціоньний скарбник Е. С. Менінг сказав тут минулої неділі, що на теперішній сесії албертійського парламенту не буде жодних законопроектів, щоб встановити принцип соціального кредиту.

Промовляючи в Пророчім біблійнім інституті провінціоньний секретар запевнив зібраних, що албертійський уряд буде зацікавлений під час теперішньої сесії тільки "здоровими, прогресивними законопроектами".

1935 РІК БУВ НАЙЛІПШИМ РОКОМ ДЛЯ МОРГЕДЖОВОЇ КОМПАНІЇ

Торонто, Онт. — На річній мітингу церковної асекураційної компанії Онтаріо Еквітебл Лайф, президент Дж. Л. Релстон сказав у своїй мові, що 1935 рік показався роком найбільшого зросту компанії в її історії. Прибуток компанії збільшилася на \$102,033 і дійшли до \$1,708,136 за останній рік. По оплаченні всіх видатків, компанія отримала чистого зиску за рік \$743,862.

Цікаво нам знати, скільки фермерів викупила ця компанія з фермів в 1935 році, щоб її шероні могли виставити добрі дивіденди. Про це містер Релстон не говорив у своїй мові, а як говорив, то буржуазна преса не подала цього до загального відома.

Експорт Канадської машинерії. Оттава. Домініальне статистичне бюро повідомляє, що експорт фермерської машинерії з Канади за місяць грудень 1935 р. оцінено на \$370,414. Є це збільшення на \$30,588 в порівнянні до експорту за листопад того самого року. Найбільшим покупцем були Спол. Держави, які купили за \$168,689 машинерії, а другим найбільшим покупцем була Південна Африка, яка видала в грудні м. р. \$94,481 на канадську машинерію.

РІЧНІ ВІСТІ

ЛИШЕ "БІДНИХ" \$6,000,000 "ЗАРОБИЛИ" ЗА ОДИН РІК

Торонто, Онт. — Промовляючи на річній мітингу Канада Перманент Моргедж Корпорейшн в Торонто, що відбувся минулого тижня, Джан А. Ройленд, перший заступник президента і головний менеджер закликав, що майже половина збільшення в бюджеті країни на \$6,000,000. Значна майже половина на 31 грудня 1935 року становила \$14,253,334.24. Лише за один рік майже ціла компанія зростає на шість мільйонів доларів. Чи можна, орже, дивуватися, що зараз в Канаді є тисячі фермерів, які втрачають своє майно, яке вони були придбали за довгі роки тяжкої праці?

ДІСТАЛИ ДОБУРУ ПЛАТНЮ, ЯКОЇ НЕ ВІДРОБИЛИ

Оттава. — Члени старої пшеничної ради, яким Бенет був дав "жаб" а Мекензі Кінг не дали відобразити, не зазнали найменшої критики від ліберального уряду. В "Канада Галлет" за минулої суботи, що є органом уряду, надруковано повідомлення, що члени старої пшеничної ради виплачено з державної каси \$25,000 пенсії за 6 місяців після того, як їх відраділено.

ОТТАВА РАДИТЬ СТЕПОВИМ ПРОВІНЦІЯМ ВІДЛОЖИТИ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ

Едмонтон, Алта. — Щоб зашадити \$500,000, домініальний уряд дає пропозицію урядові Алберти, Саскечеванської та Манітоби, щоб вони не церували списку населення який припадає на 1936 рік. Прем'єр Абергарт заявив, що він вже дав свою відповідь домініальному урядові, в якій зазначив, що коли домініальний уряд признає, що населення Алберти виносить понад 800,000, як це викаже статистика нормального зросту населення, то албертійський уряд погодиться на те, щоб не переносити списку населення цього року. Але коли домініальний уряд не погодиться на цю пропозицію, тоді ми можемо бути переконані, що така пропозиція була переведена, і сказав Абергарт.

Коли Алберта може вказати, що її населення зросло до 800,000, тоді домініальний уряд буде примушений виплачувати їй \$243,000 більше річної субвенції.

ГОЛОД В РУМУНІЇ

Румунська преса доносить, що в місцевості Тібіна померло около 20 дітей і 8 дорослих в результаті голоду. Голодуючі селяни в околицях, де голод не є вишневим масою.

НЕМА НІЧОГО ПЕВНОГО В СПРАВІ БУДОВИ ФАБРИКИ ЦУКРУ У ВІННІПЕГУ

Вінніпег, Ман. — Делегати від фермерів з околиці Ред Ривер, які приїхали до Вінніпегу, щоб обговорити справу будови фабрики з міністром природних ресурсів. Вони заявили, що фермери хочуть сіяти цукрові буряки, якщо є вигляди, що фабрика буде побудована нахочащої весни.

МекДіармид відповів делегації, що він продовжує переговори з Америкен Крестал Шугер компанією, але поки що нема нічого певного чи компанія побудує фабрику цукру у Вінніпегу.

ПШЕНИЧНІ ПУЛИ МОВЧАТЬ ПРО ПЕРЕБРАННЯ ТХНОЇ ПШЕНИЦІ НОВОЮ РАДОЮ

Вінніпег, Ман. — Урядники пшеничного пулу відмовилися висказати свою думку відносно дешеві з Оттави, в якій говорилося про перебрання пшеничного радюю пшеничної надв'язки, яка належала до пулів. Дж. Д. Рід, головний менеджер саскечеванського пшеничного пулу заявив, що він не хоче говорити про це в теперішній час.

В. А. МекЛавд, директор пулів пшеничних пулів сказав, що пулови урядники скажуть своє слово аж тоді, коли домініальний міністр торгівлі і промислу видасть офіційне повідомлення в цій справі. Він зазначив, однак, що пулови урядники мають дещо сказати, коли таке повідомлення з'явиться.

ОЛЕСЬ ДОНЧЕНКО

РОДИНА МАРТИНОВИХ

ПОВІСТЬ

(Продовження).

Сава пам'ятав, як він ходив колись із бригадою, як «вкрали» вони паровоза, як по нехлюйському працювали стрілочники. З того дня багато дечого змінилося. Вперта щоденна боротьба із зносіюкою, боротьба за здоровий вагон і паровоз була не марною. Щодня виявлялися серед залізничників нові активісти. Нові ударні бригади ставали до шерги бійців за реконструкцію транспорту.

Але — знав це Сава — ворог ще глибше заляв і потягнув щільни, забився туди, як чорний таракан. Не раз у роботі натрапляли ударники на його жорсткі рухливі вуса.

Велика муха дзичить настирливо, одноманітно. Це дзиччання лоскоче слухові перетинки, залазить у голову, підіймає черепну покривку. Інженерів Булатову здається, що хтось приставив йому до вуха дріль. Звичайний дерев'яний дріль, що дає колись, ще в дитинстві, майбутній інженер свертлював дірки скрізь, де тільки можна було приладнати чужове приладдя: в столі, на стільцях, у шафі.

Булатов хоче підняти руку, захиститись. Але дріль все глибше й глибше увірчується в голову, а рука, важка, безсила, не може поворохнутись. Не треба захищатись, це не дріль. Це дзичить знову та велика зелена муха. Треба встати й прогнати її — випустити за вікно. Випустити... але ноги налягають чимсь важким, столудовим — не підняти їх, не поворохнути.

І раптом — тиша. Мухи немає. І тоді Булатов розуміє, що це зупинився мотор. Він робить зусилля й відкриває повікни. Так, мотор уже не працює. Чиясь рука лягає інженерові на плече.

— Василью Олександровичу!
Булатов схоплюється. Ну ясно ж. Він заснув у кріслі, заснув біля свого дослідного приладу. Перед інженером стоїть Сава Мартинов. Він посміхається стомленою, тихою усмішкою.

Василью Олександровичу, ви не спали цієї ночі? Знаю, знаю. А це, дорогий друже, аж ніяк не годиться. Дослідіть? Чудесно, алеж сон, це... Був би тут брат мій Гордій, він би прочитав вам наукову лекцію про відпочинок.

Булатов мружить на Саву короткозорі наївні очі, які сяють озерною блакиттю, робить кілька енергійних рухів.
— Раз, два! Раз, два! Шоб сон... раз! прогнати... два!
Сава дивиться на нього так само з усмішкою. З таким посміхом, вибачливим стриманням, ставши дивляться на пустощі улюбленої дитини.

Булатов скінчив свої фізкультурні вирави. Він садить Мартинова в крісло.

— Ви вгадали, Саво Маркеловичу. Я дійсно цієї ночі не спав. Навіщо зупинити мотор? Я вам зараз дещо покажу. У мене є вже нові пропозиції, вдосконалення.

На округлому столі — коло з мініаторних рейок. Дві станції, будки сторожів. Усе так, як воно єсть на справжній залізниці. Але жодних semaфорів, жодних світлових сигналів.

Булатов вклучає мотор. Два паровоза рушили один одному назустріч. Не минути жорстокої сутички двох залізничних машин. Катастрофа наближається з кожною секундою.

— На сигнали дивіться! На сигнали! — гукнув інженер. Сава перевів свій погляд на приладдя, що висіло збоку на стіні. Це була звичайна дошка з двома лампочками. Горіло зелене світло. І враз спалахнула друга лампа. Ще півхвилини — перед очима в Сави тривожно метнулося криваво-червоне світло...

— Ви бачите, в чому річ? Бачите? Паровози зупинилися. Самі, без моєї участі.

Паровози справді стали, не стикнувшись, не добіглиши один до одного на якусь десяту частину метра. Аварію усунуто.

— Це приладдя, — показував Булатов, — знаходиться в будці машиніста. Моя система авторегулювання подає сигнали безпосередньо на паровоз. Машиніст дивиться: зелений вогонь — значить, вільна путь, жовтий — бережися, недалеко попереду або назустріч іде поїзд, гальмує. Ну, а червоний — це вже смертельна небезпека, це значить, що забаром один поїзд налетить на другий. А коли машиніст прогавить цей сигнал, паровоз зупиниться сам. Спеціальне загальмувальне приладдя автоматично зупиняє увесь поїзд. Мало того, Саво Маркеловичу. Моя система подає сигнали про пошкодження шляху. У будці машиніста тоді негайно спалахне червоне світло.

Сава вже знав про винахід інженера Булатова. Але модель винаходу бачив уперше. В холодних очах Мартинова замігали теплі золоті лелітки. Мимохіть почував величезну гордість, а вже авторегулювання — це переворот у всьому залізничному транспорті. Це світовий винахід, і належить він радянському інженерові, а значить і всьому Радянському Союзу.

— Ви розумієте, Саво Маркеловичу, завдяки моїй системі ми зможемо тепер пускати поїзди один за другим, безперервно. І коли якийсь поїзд почне наздоганяти другого, авторегулювання механічно усуває можливість катастрофи.

У блакитних очах Булатова стільки захоплення, стільки великої радості, що Сава не витримує й заходиться гучним нестримним сміхом. Йому відповідає інженер, і обидва сміються голосно, на повні груди. З боку здається б, що це зійшлися двоє величезних гігантів, захоплених дивовижною чудесною іграшкою.

Вже місяць тому розпочалося устаткування першої дослідної ділянки протягом ста кілометрів. Незабаром роботу мали закінчити. На перший рейс паровоза з авторегулюванням чекали широким шляхом.

Булатов хвилювався, щодня їздив на ділянку, де за його керівництвом почали вже встановлювати апарати. Рейками пускали електричний струм, що його приймала спеціальна установка на паровозі. Нова система була побудована саме на використанні різних комбінацій електричних струмів, які з блискавичною швидкістю передавалися рейками в будку машиніста.

Устаткування авторегулювання було закінчене, як автоблокування, поштовий Булатов і певний свого знаходу, але ось працювати хотіли випробувати деякі вдосконалення. Мені не вистачає часу, — сказав він похмуро. Зараз ось треба

В мочаруватих околицях Азербайджану, Радянському Союзу, аеропланом розповсюджують отруйний газ, який винищує заразливих мух і комарів, що розносять заразливих хвороб. Радянська влада доклала багато зусиль, щоб винищити полемію пощотів в околицях Каспійського моря.

...тратити на моє керівництвом устатковують...
Мартинов бачив фіолетові повікни, синці під очима. Так, перемога відстанеться не легко. О, це добре знав начальник політвідділу. Хіба не він, зморожений цілоденною роботою, знаходив ще час їхати на ділянку, де робітники й техніки, виконуючи й інженери обладнували дослідно-експлуатаційний шлях з автоматичним регулюванням? Ажте боротьба за реконструкцію транспорту — це не тільки боротьба за дисципліну, за здоровий вагон і паровоз, це боротьба за вдосконалення, за нові шляхи, за винаходи, що піднесли б транспорт на нову височину.

— Василью Олександровичу, автомобіль чекає, — сказав Сава. — Я займаю за вами.

Булатов стояв, схилившись над своєю моделлю. Він, здавалось, нічого не чує. Сава бачив ззаду його тонку, ніби хлоп'ячу шию, бачив дві лопатки, що гостро видиналися під піджаком.

— Василью Олександровичу!
І враз інженер рвучко випростався. Він хутко підійшов до столу і розгорнув якийсь зошит. Олівець халливо застрибав по сторінці. Мартинов мовчки чекав. З надвору долетів гудок автомобіля. Шоферів, очевидно, надокучило ждати.

Він нагадував про себе.
Так, Булатов не чув нічого. В ту хвилину для нього ніщо не існувало, крім стобиків цифр, що зростали з неймовірною швидкістю. Інженер був у полоні своїх думок, у полоні якоїсь блискавичної здогадки. Тільки за кілька хвилин він повернувся до Сави стомлене бліде обличчя, начальника політвідділу вразила в його зиньчез незрозуміла, урочиста радість. Було так, наче тількищо повернувся винахідник з незвичайної подорожі, з прекрасного невідомого світу.

— Все можна зробити простіше, — швидко вимовив Булатов. — Сьогодні мені доведеться посидіти ще ніч. Але відатки на устаткування зменшаться. Тільки мені з'явилася одна думка. Треба ще перевірити.

Він одяг кепі.
— Ідемо, Саво Маркеловичу!

26

Зранку густий туман білою бавовною покривав залізничні шляхи, над станційними будівлями, над доріжками. Люди враз виступали із білого мороку і так же раптово зникали. За кілька кроків нічого не видно. Пригнітувало чимхали й соліні паровози, наче десь близько, за молочним високим муrom, невідомі велетні вовтузились і важко дихали. Дзвонив невидимий струмок у канаві й раптом, пролітаючи, каркав призывно й тривожно весняний грак.

Опівдні з навали волохатих білих хмар і непрохідного туману пробився перший сонячний промінь. До обіду вже прояснилось, із степу налетів зненацька вогкий березневий вітерець. Залишки жовто-бурого снігу розтавали й мішалися з грязюкою й мазутом. Всі звуки — і свистки паровозів, і сумовиті ріжки стрілочників, і вигуки зиньчків — набрали праз легкой ясності, підкресленої густоти. Вітерець приносить мимохід цілу гаму хвилюючих, густих запахів.

Весна йшла з степу, кричала граки, чорніла мокра земля. Звідкись палітани несподівано великі холодні краплини і безслідно зникали, розпоршувалися дрібним водяним пилом. Край стежки, над канавою, забреїли зелені голки першого росту.

До відходу поїзда зупинилося сорок хвилин. Машиніст скінчив об'їздити букси, і тільки Татарченко забарився шось біля останньої платформ-цистерни. Нарешті, він підійшов до бригадира. Поставив на землю мазничку й сказав:
— Я не поїду з бригадою, Мануйло Федоровичу.

Чумака настовбурив йому назустріч колючий підстрижений вус.

— Це ж як тебе зрозуміти? Зякої такої причини?
— А з такої. Захворів. Живіт болить, дамає мене всього. Чого ж раніше мовчав? — витріщив прозорі очі бригадир. — Оце діло! Кого ж я знайду на твоє місце за півгодини? Кха, кха... Не роби дурниць, Татарченко.

Довготелесний машиніст насунило зирнув на Чумака.
Які там дурниці? Насилу бусе вправив. Я служачий чи ні? Чемає такого польного забарився збоку хворого служачого носкати з поїздом.

Підійшовши беззастережно і, почувши, що Татарченко відмовляється йти, обурився:
Хороші дурниці! Мовчав, мовчав, а годі перед самісіньким відправленням палки, — панце вам, покажується, я хворий! Кого тепер замість тебе знайдемо? Я за тебе бусе в дорозі доглядатиму, чи не?

Татарченко поцінувся важко, як від.

Не маєте права такі слова. І не тут. Сказано хлоп'ячий я!

Він повернувся і пішов, повільно переставляючи свої ноги.

Мануйло Чумака з серцем вполучив.
От діло! Хотіли раніше от...

Неясна, несформована думка з'явилася на мить в бригадирській голові. Чи не він, бува, оцей самий Татарченко, і єсть той таракан, що забився в щільни ударної бригади, про якого говорив і Маслов, і начальник політвідділу? Та знову відкинув цю гадку Чумака. Ні хлопцеві завжди пильнує, ретельно береться до справи. Може, і справді захворів?

І враз бригадир знову побачив Татарченка. Той повернувся й стояв тепер перед машиністками з винуватою пахилою головою.

— Ви, ребятки, простіть мене, — тихо сказав він. — Віриво, негаразд зробив я, не сповістив вас раніше, що не поїду. Та, знаєте, така була думка: скажу, що хворий, то Мануйло Федорович мене й до роботи не допустить. Я за букси турбуюсь, шоб усе в порядку було. Хоч і хворий, а заправив букси. От воно й вам менше праці, ребята.

Ні, Мануйло Чумака таки недоречно подумав про цього довгоногого хлопця. Який там з нього таракан? Хворий, а на роботу прийшов! Ну, хай у дорозі якось управляється бригадирки й без нього.

... Поїзд ішов на південь. Червона довга валка вагонів виринула зза невеличкого узлісся й викотилася на високий насіп. Станції без затримки пропускали поїзд — був про це спеціальний суворий наказ по лінії. Треба було вчасно поставити вантаж мангану. Могутні новопобудовані мартенівські терпяче чекали руду.

Крайні потрібні найвищі сорти криці. А без домішки мангану такої криці не випотити.

З валкою йхала Чумакова бригада машиністків. Ударний поїзд супроводжували найкращі машиністники, вів найкращий досвідчений машиніст. Не можна було припустити жодної зупинки в дорозі, жодної затримки. Зелени вогні відкритих semaфорів правіло стрічали валку перед кожною станцією.

Машиніст Пилип Безвіконний цей перегін йхав біля гальма першого за паровозом вагона. Сонце повільно падало за обрій. Захід уже потік, розплився жовтогарячою латунню. Чорні тіні хутко лягали в степу. Березневий передвечірній вітер шарпав поли машиністкового кожушка.

Щось непевне вчувається Безвіконному в стукоті коліс. Людина, незнайома з справою, ніколи б не відрізняла цього стукоту від загального гуркоту поїзда. Але чуйне вухо досвідченого машиністника відразу звернуло увагу на якісь сторонні, чужі звуки, що летіли від букси.

Було так, наче в мідній ступці кось настирливо, вперто товк міцні крем'яни. Крем'яни стукались об стінки ступки, відскакували, розколювалися на дрібніші камінчики. І тоді щось рипіло, тупо дзиччало, аж оскома з'являлась на зубах. Але всі ці звуки владно покривав одноманітний розгоищений шум поїзда. Треба було мати справді чуйне вухо, уважність і досвідченість, шоб констатувати, що у вагоні тріснула букса.

І коли переконався в цьому Безвіконний, першою його думкою було зупинити поїзд. Ажте не можна ризикувати. Не можна спокійно чекати аварії. Думки вистукували в голові мідяними молотками:

— Зупинити? Але ж це значить затримати надвго поїзд. Це значить зірвати рух багатьох поїздів, що йдуть слідом і назустріч. Чи не можна доїхати до станції?

Безвіконний чуйв собі, як з кожним поворотом колеса псується залізана вісь. Ще тріхи — і вона відломиться.

Пронизливий вітер уже не освіжає гарячої голови. Машиніст вирішив. Він упав на живіт, зсунувся вбік і вниз, повиснув над колесами. І правою рукою міцно хопився за дошку, а ліва затисла мазничку. Дужий потік повітря зірвав з Безвіконного кепку й розпатлане волосся заметялося на вітрі.

Поїзд ішов повним ходом. Машиніст почував, як дерев'яність у нього руки від непосильної напруги. Гуркіт коліс наповнював вуха нестерпним важким оловом, і від того голова падала кудись у безодню.

Почував — ще хвилина чи дві, а далі... Далі він не витримає, зірветься під колеса. Але безперервно підліває Безвіконний буксу. Він не чує, як хлопає, плоскостить мастило. Від холодного повітряного вітровію з очей і хлопця течуть слюзи. Він чує їхні теплі струмочки на щоках.

І ось, коли вже несла було далі терпіти, Безвіконний вловив гудок паровоза. Майнув semaфор. Поїзд стиснув хід. Машиніст зробив останнє зусилля й підвівся. Мазничка була порожня. В очах розоходилися жовті й темні кола. Побіг вадок валки, розліваючи Чумака.

Вагон з висованою буксою довелось відцепити. Бригада довго мадав рукою холодне, заляпане мастилом залізо. Окружле його обличчя хмурилось. Брови зсунулись на ніс, руді колючки вусів воружились і сердито іжачились.

— Чия букса? — кинув коротко, наче рубнув.

Безвіконний зморщив лоба, міркуючи. Кирпатенький шоб його кумедно визирав із густого сузір'я ластовиння.

— Нашого хворого букса. Він оглядав, — відповів стримано, наче й сам не вірив своїм словам.

Мануйло Чумака кахкнув.

— Кха-кха... Татарченка, кажеш? А так, його. Кха...

Андрій Мартинов одержав від Житомирського виконкому запрошення відкрити й розпочати роботу над пам'ятником товаришам Герою, героєві Червоної армії.

За два дні Андрій був уже в Житомирі. З ранку до вечора, озброївшись різцем, він вирізав з білого граніту величезну постать славетного командира дивізії.

Праця була важка. Треба було мати величезний терпеч і уважність. Камінь відсакував дрібними шмагочками. Сильніший, ніж треба, удар, неврівний натиск різцем — цього досить, шоб зіпсувати всю роботу. Відзолотого шмагочка вже не прибрати тоді гвіздком, не приклеїти.

Скульптор поспівав. Вдома чекав ще незакінчений проект пам'ятника Даржинецькому. До ввечері ж проєктів залишилася лічені дні. І з Андрієм відбувалося те саме, що й з його братом Савою, з Гордієм: скульпторів не вистачало до часу працювати й уночі.

За цілтора місяці напруженої роботи він таки скінчив постамент. Члени комісії, що приймали твір, довго стояли мовчаві, тихі перед постаттю гранітного командира. Безмірно вражав цей сирій холодний камінь, що силою людського адавалося, незримо був присутній у цій майстерні. Дивно буривсьбені на суворому граніті.

(Далі буде).

УСПІШНА КАМПАНІЯ ДЛЯ НАШОЇ ПРЕСИ Є УДАРОМ ДЛЯ ЇІ ВОРОГІВ

Сидер, Ман. — Випускаючи свою брошуру-пашквіль, Лобай думав, що тим способом йому вдасться зірвати нашу листопадську пресову кампанію. Помилувся. Завдяки нашим організаціям, що виховали своїх членів в дусі класової свідомості, завдяки нашим провідним товаришам, що завчасу вияснили мету Лобаєвої «брошури», Лобаєві не вдалося пошкодити пресовій кампанії. Проще ясно говорять звіти про успішне переведення кампанії, які поміщує наша преса.

Окремі фармери нашої місцевості також жертвували на пресовий фонд нашої преси так багато, як на це дозволили їм їхні економічні обставини, чим вони доказали свою готовість боронити нашу пресу перед атаками ворогів.

Лобавіці і інші панські підлизники та буржуазія бажали б бачити нашу пресу слабшою, а навівши хотіли б знищити її. Вони одного викриває різні надумані, визиски і проважу роботу панських підлизників, що обдурюють трудящих. Різні локайчики говорять несовітські речі про нашу пресу, наших провідників та про Радянський Союз на те, шоб порізати і роз'єднати нас, а тим самим промостити дорогу капіталістам для ще більшого визиску.

Успішні пресові кампанії є сильним ударом для буржуазії та її слуг, в тому числі і для лобавіців.

Засилаю \$2.60 для нашої преси, з чого на пресфонд \$1.60, а \$1.00 на загляд передплату. Хоч сума мала, але шира. На пресфонд жертвували такі товариші: С. Поворозник 50 ц.; по 25 ц.: І. Гира, Т. Паламарчук, М. Кожановський і І. Мельничук; Л. Кузь 10ц. І. Гира.

ВИКЛИКАЮ ТОВ. Г. ЗОРЯНА ВЛАШТУВАЛИ ЗАБАВУ В КОРИСТЬ ПРЕСИ

Норт Смокі Лейк, Алта. — В нашої місцевості відбувся вечорок, який устроєно, шоб зібрати пресового фонду для «Фармерського Життя». Вечорок був досить успішний. Багато фармерів зійшлися на цей вечорок, шоб не тільки забавитися та поговорити зі своїми знайомими, але й допомогти фінансово нашої пресі.

З вечора вилучило чистого приходу \$11.80, за що я, в імені нашої преси, складаю ширю товариську подяку всім, що в якій-небудь спосіб причинилися до зібрання повної суми.

Я викликаю т. Г. Зоряна, шоб він доложив старому устроєній такій вечорок забаву на таку саму ціль. Також викликаю т. Н. Одиначка, шоб він зібрав дещо фонду на нашу пресу. Коли товариші з певних причин не можливо це зробити, то я кинув його жертвувати від себе \$1.00.

Лише таким способом, коли ми будемо самі жертвувати і збирати фонд між іншими, ми зможемо забезпечити нашу пресу, яка допоможе нам організуватися і поліпшити своє становище.

В. Лисенко

ТРЕБА ЇСТИ МЕНШЕ, АЛЕ ЧАСТІШЕ

Др. Р. Гартгард з Єльського університету вигукнув недавно із завово, що стара віками проповідувана система «сидіти, об'їду і вечери» для робітників наших часів повинна числитися застарілою. «Треба їсти менше, але частіше», — казав вчений. Він доказував, що «ми їмо не виснажливо часто».

Може це й правда. Але як можна їсти частіше, коли і на «стару систему» живлення годі здобути?

16 процент цілої поверхні Японії становить uprawна земля. 48 проц. всіх роштин цієї країни знамаються різництвом.

За Масову Розбудову Українських Робітничо-Фармерських Організацій

ПРОТИ НАЦІОНАЛІСТИЧНО-КОНТРЕВОЛЮЦІЙНИХ УХИЛЬНИКІВ, ЗА ПІДВИЩЕННЯ ІДЕОЛОГІЧНОГО РІВНЯ НАШОГО ЧЛЕНСТВА, ЗА НОВІ МОЛОДІ КАДРИ, ЗА МІЦНИЙ ПРОВІД

(Скорочена доповідь П. Прокопчак на пленумі Поширеного ЦВК ТУРФДім)

(Продовження).

Ну й подумайте, чи не може Кобзей після такої обіцянки в "нашу" користь обрратися, що він таки "впаде жертвою"? "Наперед навіть заяву обіцяно написати, — щоправда, заява має застереження: "але..." — ну й де ж тут "справедливість"? — міркує Кобзей.

Обмінюючи питання характерні для цієї групи наївності, чому не намагався Кобзей довести ЦВК, а там і членів українських робітничо-фармерських масових організацій та читачів нашої преси, — хочу сказати, що як видно, Кобзей ще не втратив надії на успіх своєї дворушницької ролі. Він, виходить, зі всіх лобавців найкращий спеціаліст по цьому питанні. (Ви мали нагоду про це переконатися з листів Лобая. Після того як він був на 15 з'їзді, щоб як би з рази засудити Лобая, він не то що не зв'язав з ним зв'язки, але був, так би сказати, лобавівецьким генеральним секретарем (до якого листи йшли на адресу М. Кашака), і в той самий час був секретарем-скарбником ЦВК ТУРФДім). Він, проте вдає, що він таки за Радянську Україну, і то тому, що він готовий заяву написати, якщо Лобай в своїй другій брошурі про Рад. Україну користуватиметься джерелами Герстової та націоналістичної преси.

А втім Кобзей вже давно з Лобаем, як "тихо-сапінг" організатор і оборонця його лінії. Він добре пам'ятає, що питання лобавівецьки — це питання політичне. Але вийти з цим перед робітників — не вигідна справа. Та даймо слово щодо політичного обличчя Кобзея, йому самому. Ось його лист до тов. Поповича з 14 серпня, 1934 р., десь після того як тов. Попович вийшов з тюрми. Читатимемо: (Лист подаємо дослівно, без будь-яких навіть граматичних змін. — Ред.)

"Вінніпег, Ман. 14 серпня 1934 Дорогий Товаришу Попович! Вашого листа до ЦВК і частинку до мене особисто отримав, за що щиро вам дякую. Вам вислав вже звіт з наших з'їздів, а нині що купив з товаришом Гуцуляком музичні книжки ті, яких ви бажали й вам засилаю окремих пакунком, що прошу по отриманні звідомити мене на мою адресу, яку вам подаю.

Товаришу Попович, там коло вас був Т. С. і дещо вам розказав, описати всю нашу ситуацію поки що трудно в одному листі, але одним словом вона не рожева. Зайшла з амалгамації і нас кільках стало проти амалгамації, бо не бачимо ніяк в ній користі для гешвару, а бачимо що інше, а це хочеться звести контролю над речимами, а потім ними розпоряджатися по своєму. Ми, а головню я самий особисто вірю, що й без амалгамації можна організувати заповоги організації серед і-нших національностей так, як це й ми будували. Ми навіть можемо й повинні дати допомогу фінансову їм, але нехай угарни, євреї, руські і інші закарать рукави і будуть самі організації. Або нехай творять інтернаціональну організацію сами з нашою розумієм допомогою, а описати ми зможемо афіліювати чи ні. От так, я дивлюся на справу з з'їзду в нас пішло це розуміння. Н. П. (Н. П. — це товариш і навіженський П. П.)

Після цього листу і вже ми стали собі нечужими ворогами. З цього розуміється знамениті і інші справи, застрля Скрипника і Хмильового, арешти Ірчана, Сембай і інших визначних письменників, все це товаришу чи ви хочете чи ні заставляє вас часом думати, що сталося, що є, чи вже справи ці укріпили контрреволюціонери і т.п. Але про це може нам писати Лобай, він краще може зрозуміти, бо читав більше за мене радянську пресу. Я писавши вам коротко згадую, що мій самі отримав бачилим здорове шмиче.

Ще положення чим раз загострюється більше. От на останньому засіданні в присутності (а Е. з Торонто Л. С. С. Лобай і Смит — П. П.) з Трансконі сказали ці речі і що вийшло? А вийшло те, що мають писати стейтменти і їх називали схильниками до націоналізму, сепаратистами і т.п. Ну, і де маєш сказати свою думку, то чорт його знає.

До вас там незабаром йде Іван. Добре б було, щоб ви його не признавалися, що з вами був С. та що з вами говорив, а попросите сами з ним говорити бо коли скажете, що був С. і там говорив дещо, то він знову буде битий. Робіть так, як краще вважаєте.

З тов. привітом, Т. Кобзей.

Отже, як бачите Кобзей таки добре пам'ятає, що питання лобавівецьки — це питання політичне. Він перш за все проти амалгамації, хоч її ухвалила перевести конвенція РЗТ. В ній він бачить тільки питання "взяти контроль над грішми", а ніяк не користь для революційного руху. Та хай, припустімо, що Кобзей по цьому питанню дійсно не може піднятися вище, як наївний хлопчина, що звик на припучку гратися.

Але ось, разом з питанням амалгамації, його, подібно як і Лобая, починає боліти серце: "чи вже справді всі українці контрреволюціонери...?" Хоч здається над ним бідолашим, боже. Ірчани і Сембай, Хмильовий і Скрипник — для нього вся Україна. Що там мільйони робітників і селян! Хіба вони українці?

Та що робити — "де маєш сказати свою думку?" — бідкається Кобзей. "Спитаети", як Лобай і Смит — "стейтменти" доведеться писати. А тут, серце таки болить за контрреволюційними недобитками, зв'язаними надісланими фашистськими генеральними штабами на Рад. Україну для підривної, шкідливої роботи. — А їх, подібно як Лобай, він вважає за єдиних українців. Та немає

Щоб розв'язати собі руки — Кобзей вирішив писати свої неорганізаційні, "стейтменти" — заяви. Так скоюється кожний, хто позковзнувся раз і став на ковзкій шлях, і ваще бажання врятувати що тільки розбивається й ж (цеї догани) безглуздою наївністю, чванливістю і всезнаємством.

Додаток до матеріалів про Лобавівецьку на пленумі ЦВК ТУРФДім

Вже тоді, як пленум Поширеного Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім кінчав свої наради, надійшов до нас ще один лист — документ, написаний Кобзеем до одного члена українських робітничо-фармерських організацій в Мус Джозе, Саск. Цей лист написаний Кобзеем 25 грудня 1935 р. і його також читано на пленумі. Тому, що лист якраз відбиває, яку "еволюцію" зробив Кобзей від 14 серпня 1934 р., тобто від дати листа, написаного ним в стриманій формі до тов. Поповича, його цікаво буде прочитати всім членам українських робітничо-фармерських організацій та читачам української робітничо-фармерської преси.

Колі в листі з 14 серпня, 1934 р. Т. Кобзей стримано говорив про те, що його часом заставляє думати, що десь щось поганого на Україні, в цьому листі він вже недвозначно висказує свою політичну наміреність.

П. ПРОКОПЧАК

мішуємо без будь-яких граматичних, чи стилістичних виправлень, — помічуючи його дослівно так, як він висловився товаришеві в Мус Джозе за винятком того, що не подіємо прізвища. Ред.)

"Вінніпег, Ман. 25 грудня 1935 Товаришу...! Твоєго листа писаного до т. Хвалібоги перештав, якого він мені дав і відіслав тобі дещо самий. Пишу дещо, бо багато твоїх питань вимагають висвітлення усно. Писанням трудно все це висвітлити. Наприклад ряд питань про Рад. Україну кожне з них вимагає статтю написати. Але коротко тобі скажу, що так воно й є, що нема ані одного українця, якому можна довірити. Так вийдуть після всього того, що там десь, Постишев Попов, росіяни, Косіор поляк. А це не те, що провадить всім. Петровський та Любченко волі не грають і хочби й незгідні, то мусять мовчати, бо бачили долю інших в таких випадках. Уяви собі, як це так можна, щоб зараз засудити поверх три тисячі й пів інтелектуальних людей і то без суду одних в заслання, других на той світ. Це дуже загадочне. Що до Скрипника, то є на це причини, що за скоро ще його висновати, але коліс скажемо про це на основі доказів. Одним словом не беруся висновувати тобі тамту політику в листі, бо можеш мене зрозуміти.

Справа з вінніпегськими товаришами мається так, як Лобай написав. А тому, що вони це опрідкують брехнями, тому то і Хвалібога, я, Кульчицький, Пилипсак, Брячка, Пастух, та інші старі члени відмовилися засуджувати Лобая. Нас є старих членів 18, а таких що з нами зараз знайдеться поверх півсотні. Але поки ми не робимо на широку скало не робимо нічого, щоб не зробити промаху. Однак щось треба робити, бо нам внутрі організації не дають слова. В Вінніпегу на 15 був масовий мітинг. Чотири їх брехали на нас, а нам не дали ані одного слова сказати в нашій обороні. От політика. Але ми скажемо своє слово товаришу. Напишемо своїм коштам, але воно знається про все. Борюся в нутрі тяжко з тим свінством, бо вони мають весь апарат преси тощо в своїх руках.

Отже треба боротися в нутрі, а як не можна внутрі, то зовні. Але ця боротьба буде йти в рамках революційного руб. руху не інше. Пишеш, що добре щоб все висновати. Але як? В пресі не дають змоги, на мітингах ні отже що залишається? Тільки одне видавати свою газету. На це треба грошей боляй на початок. Тому ця справа для нас. Але в початках все йде тяжко, цього ми свідомі і в цю боротьбу поставили йти беззаставно що буде. Зло робило те, Аврію, що це затримав для тебе. Прошу о відповісти.

З тов. привітом, Т. Кобзей.

Тут ми навели повний текст Кобзеевого листа до члена українських масових організацій в Мус Джозе, Саск., як вже про це згадуємо вступі. Треба сподіватися, що цей лист не одиникий і не випадковий. І мабуть усі такі листи кінчаються: "Здоров'я тебе і вірю, що не затримавши для тебе" і т.п. Ми ж хотіли, що довідавшись про цей лист, писавши про те, що цей лист в наших руках, Томко Кобзей, а виставити йому пронашіймово нерозумію, "здоров'я тебе" в інший спосіб товариша в Мус Джозе за те, що він не відіслав листа нам. Можна уявити собі, як то "в ім'я правди" Т. Кобзей буде застеряти прокляти на адресу товариша в Мус Джозе. Але то товаришеві в Мус Джозе належить

ся признання, що він діє в ім'я організаційної правди, тобто за те, що він визнає організаційну правду, а не "правду" замотиличених лобавівецьки. Характерним для цього листа є те, що в ньому у відміну вже відверто, недвозначно, хоч дещо притушовано, по тій самій лінії оплакується долю українських контрреволюційних агентів німецького і польського фашизму, які пролізли на відповідальні партійні, радянські, господарські, культурні й інші установи на Радянській Україні, вели всілякими способами шкідницьку підривну роботу в усіх галузях будівництва соціалізму, намагалися підточити його. Колі ж партія і радянська влада викрила і розгромила оті увієвські гнізда — страшений вереск покотиться з ворожого боку. Заментували усі контрреволюційні недобитки, скажемо, аж божевільною беснелю люттю закричали вони по усі закутках: "Найширших українців винищують на Україні, саграпи Москви — Постишев і ін."; "Знищили українську культуру"; "На Україні немає ніодного українця" і т. д. і т. п., а все в "обороні" України. — щонайменше так писали вони.

Та тоді, як ось так ричали відкриті контрреволюційні недобитки "наші" "тихо-сапінг" лобавівецьки нішком, не обривши ще повністю курячим пір'ям, видавали з себе глухе і порізане кудкудакання. (Лист Кобзея з 14 серпня 1934 р. характерний щодо цього).

Але ось хрипка напала контрреволюційних недобитків, підлікуюють вони свої голосянки! Як же бути. Хтось повинен тягнути початий реєстр Тягне зараз запізнала лобавівецька, лементуючи: "Боротьба буде йти в рамках революційного руб. руху, не інше".

Який же той "революційний" рух і навіщо він здався, коли на Україні немає "ані одного українця, якому б можна було довірити", наприклад, гетьманську булаву.

Політичне обличчя лобавівецьки нам відоме вже робітникам. Не даремно вони (робітники) не дають їм слова. Доведеться Кобзееві нераз листи і заяви, а то й цілі "свої газети" з заявами і смітливими "випрощеннями" писати. Занім заплатають ті, що шукають розвивати робітничого руху — треба довести свої здатності. Тоді вже і за газету заплащать.

Товариші, тут я хочу коротко зупинитися ще на нашому ставленні до тих членів нашої організації, які були зв'язані, або симпатизували з цією лобавівецькою групою. Вважаю, що пленум зі мною повністю погодиться, що ми найіраційніше не можемо дозволити на існування в межах нашої організації фракції з окремою політичною лінією і окремими настановами, які йдуть в цілковитий розрід з класовими настановами нашої організації. Ми можемо ці в якому разі дозволити на існування лобавівецьки в наших організаціях, якщо тільки вони будуть повністю підкорені роботі в шкідливому революційному руху. Я маю шевронувати, що членство ТУРФДім по цілій Канаді не чудово розуміє. Свідчать за те ті масові засуди лобавівецьки, що їх надіслали і надіслать до ЦВК і до нашої преси, ані відділ. І вони засудять нас, впереч нашогоми, а саме лобавівецьки

визнання, що він діє в ім'я організаційної правди, тобто за те, що він визнає організаційну правду, а не "правду" замотиличених лобавівецьки. Характерним для цього листа є те, що в ньому у відміну вже відверто, недвозначно, хоч дещо притушовано, по тій самій лінії оплакується долю українських контрреволюційних агентів німецького і польського фашизму, які пролізли на відповідальні партійні, радянські, господарські, культурні й інші установи на Радянській Україні, вели всілякими способами шкідницьку підривну роботу в усіх галузях будівництва соціалізму, намагалися підточити його. Колі ж партія і радянська влада викрила і розгромила оті увієвські гнізда — страшений вереск покотиться з ворожого боку. Заментували усі контрреволюційні недобитки, скажемо, аж божевільною беснелю люттю закричали вони по усі закутках: "Найширших українців винищують на Україні, саграпи Москви — Постишев і ін."; "Знищили українську культуру"; "На Україні немає ніодного українця" і т. д. і т. п., а все в "обороні" України. — щонайменше так писали вони.

І я вважаю, товариші, що в цій боротьбі ми повинні водночас боротися за збереження кожного робітника в нашій організації і за приєднання нових. Ми не можемо ні в якому разі дозволити на те, щоб тих робітників, членів наших організацій, яким те чи інше питання неясне, а вони широким бажанням його висвітлення і бажанням спільно і поруч з нами боротися за кращу долю трудящого народу, — щоб тих робітників відштовхувати від себе. Їм треба широко висновувати всі незрозумілі їм питання, виховувати їх в дусі революційної боротьби й залучати їх до цієї боротьби.

Щодо тих одиничних робітників у Вінніпегу й Трансконі, що були, або і зараз ще є директно зв'язані з лобавівецькою групою, які широким бажанням свого помилку, засуджують або засудять усю цю антиробітничу діяльність лобавівецьки та приречуть боротися проти неї — я вважаю, що й цих ми не повинні силоміць відштовхувати від організації. Ми їм також даємо можливість виправити свою помилку, якщо б ми обмислили і задовольнили тільки прийняттям від них формальних заяв. Ми, товариші, не всі, але деякі з нас, що були делегатами на 15 з'їзд ТУРФДім пригадуємо собі, як засуджували сучасні лобавівецьки — Кобзей, Хвалібога, Смит з Трансконі і ін., — як вступили в присутності на довірочному зібранні перед делегатами з 45-хвилинною контрреволюційною промовою. Зараз ми всі бачимо, що ці засуди, як вони не приєнались тоді, були формальні, нещирі, брехливі, дворушницькі, які тільки можуть бути властиві безхарактерним людям, — людям, що внидуться з всякої честі та пролетарського почуття. Адже, між іншим хочу сказати, що їм їхні засуди зараз такі тоді здаються, що того самого дня, не перешкодили зібратися на своєму таємному лобавівецькому зібранні і обмірковувати дальні дії. Значить не можна обмежуватися тільки до формальних заяв. Ми зараз не можемо поклатися на "добру віру".

До цих членів ми мусимо ставити ясно і недвозначно питання: Во з нами, або проти нас. Визнаєте свою помилку, засуджуєте свої шкідницькі вчинки — це дуже добре. Це перший крок боротьби разом з організацією проти контрреволюційно-націоналістичної відмінності — лобавівецьки. Але на цьому кроці, ми кажемо, ви не можете зупинитися. Ми даємо можливість виправити вашу помилку-злочин у своїх заках, — отже, ви повинні відкритися на масових зборах, на мітингах перед робітниками і в пресі зводити боротьбу, викрикуючи "далекосяглі" затії Лобая і його братії. Тільки в боротьбі за робітничі справи можна виправити свою помилку і стати повноцінним членом робітничої організації, і тільки в боротьбі за розв'язання конкретних завдань, що стоять перед нашою організацією можна набути вищого політичного рівня і увітрити до класу трудящих лобавівецьки. Далі, далі на формальні визнання і засуди ми задовольнитися не можемо. Треба вимагати від них активної участі в боротьбі проти націоналістичної загрози — бо тільки участь в цій боротьбі може врятуватися нестійким членом від загину для робітничо-фармерської організації та революційного руху.

До цих членів ми мусимо

РОСТЕ ПРОТЯЯПОНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФРОНТ В КИТАЮ

Зрадницька політика Чан Кай-шека — віддання північного Китаю на поталу японського милітаризму — викликала величезне обурення серед китайських мас. По останніх маніфестаціях в Пекіні, криваво здушених Чан Кай-шеком, підчас яких влоло 10 забитих і 50 ранених, протияпонський народний рух не тільки не ослаб, але поширюється на цілій Китаю.

В Пекіні триває далі акція 13,000 студентів проти відвірвання північного Китаю. Так само в Тіентсін-Ганков, Шангаю, Кантоні відбуваються величаві маніфестації студентів підтримувані масовим населенням під кличави: Геть з японськими наїзниками! Смерть зрадникам! 21-го грудня проголошено в цілім Китаю генеральний страйк студентів вищих шкіл, в Тіентсін, Шангаю і Кантоні. Страйк поширюється між торгівцями й робітниками.

До останньої маніфестації 20 тисяч студентів приєдналося 80,000 робітників доокочинних міст Вутшанг і Ганянг.

Зростає також рух між селянством. В провінції Тшакар починають виступати проти японського імперіалізму. Проти тієї зрадницької політики, китайські народні маси творять широкий протияпонський фронт.

Працюючи цілого світа допоможуть солідарно великому китайському народові в його героїській боротьбі проти японського імперіалізму й заселення починають виступати

ГРУДНЯ МОЛОДЬ ПОВИННА БУТИ В ПЕРШИХ РЯДАХ В БУДУВАННІ ЄДИНОГО ФРОНТУ

Слава, Алта. — В цілому капіталістичному світі трудящий народ переживає тяжкі злидні. Не краще життя має і труяща молодь. Хлопці і дівчата не мають змоги черпати знання тільки тому, що їхні родичи є за бідні, щоб могли їх вбрати, прохарчувати, заплатити за навчання і т.п. В багатьох місцевостях школи позачинані, бо нема грошей на утримання учителів і інших шкільних видатків.

Діти буржуазії мають всього доволі. Вони не знають, що то значить нема вбрання чи хліба. Що так воно в дійсності є, може послужити таким випадком: Молода дочка буржуа каже до свого батька: "Чого ті робітники такі нерозумні, що не мають хліба і вмирають з голоду? Хіба вони не можуть їсти кейків, паів, а докоча хочуть хліба?"

Безробітну молодь буржуазні уряди висилають до незвичайних кемпів, де вона мусить працювати за 20 ц. денно. Чому уряд пакує до тих кемпів найбільше молоді? Саме тому, що канадський уряд, як і інші капіталістичні уряди, потурають до війни, і в кемпах щомолодь є під військовою контролею, де проти її волі навчають військової муштри.

На підготовку до війни капіталісти видають величезні суми грошей. Вони виробляють різні смертєносні знаряддя, як гармати, скорострільні, аероплани, трілінші газу, воєнні танки і т.п. Кошти тих величезних витрат сплачують робітники і фермери, з яких капіталісти стягають податки в різних формах. Колі робітники і фермери домагаються хліба та одягу, тоді капіталістичний уряд посилає проти них поліцію, яка розбиває їхні голови, та пакує до тюрми.

Серед робітників і фермерів зростає масовий рух за краще життя. Цей рух є загрозою для існуючого ладу. Рятуючи свою шкуру, буржуазія хапається за останній спосіб рятунку — фашизм. Фашизм, це жорстока влада буржуазії. Це звирічне насильство над трудящими, це нова війна.

Чи ми хочемо, щоб до влади в Канаді прийшов фашизм? Ні! Чи можемо ми не допустити до фашизму? Можемо. Але тут треба спільної акції всіх фермерів та робітників, професіоналів, бізнесменів та своїх поступових людей. Треба могутнього єдиного фронту. В єдності ми творимо таку силу, якої ніхто не перемаже.

Молодь повинна бути в перших рядах в будуванні єдиного фронту хоч би тому, що вона перша буде кінута в криваву війну, яка кожного дня може вибухнути. Молодь повинна віддати всю свою енергію на те, щоб не допустити до війни і фашизму, щоб вибороти краще життя для себе і своїх батьків.

П. Ч. Виправлення помилки Керрот Ривер, Саск. — В дописі до Керрот Ривер, що був поміщений в "Фарм. Життє" з 1 січня, прешнує імена жертвободців, які зложили по 50 ц. на нашу пресу. Ними є Іван Гаприлюк і Яків Мельник. Через помилку я не подав імена Івана Галука, який зложив на пресфонд 50 ц. Ці гроші я вислав поштою разом до адміністрації. На цьому місці помилку спростую.

С. Новосад. В Москві побудовано недавно новий державний готель з 1,200 кімнатами. В кожній кімнаті є радіо і ванна.

FARMER'S LIFE

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$2.00

Telephone: 51465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

часопис для українського фермерства в Канаді — виходить кожної середи. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, зв'язане з Канадським Рухом за незалежність України...

Передплата на рік \$2.00

FARMER'S LIFE

Cor. Pritchard Ave. & McGregor St. Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

НЕМА НАДІЇ, ЩОБ ФАРМЕРИ ДІСТАЛИ ВІД ПУЛІВ ДОПЛАТУ ДО ПШЕНИЦІ

Така "весела" вістка наспіла цими днями з Оттави. Нова пшенична рада перебрала надвизку пшениці від пулів і старої пшеничної ради. Церемонія відбулася чисто "по бізнесовому".

І показалося, що стара пшенична рада так "добре" господарилася, що нова рада, згідно з урядом, має доложити до перебраної пшениці лише \$16,500,000, коли б її можна було продати сьогодні по такій ціні, яка була на 2 грудня.

Добре "газдували" Бенет і МекФарленд, нема що на них нарікати. Ще як раз "погадує" ліберальний прем'єр Мекензі Кінг через пару років, то банкіри заберуть всю цю пшеницю за проценти, татар яких владе на плечі фермерів, які випродували цю пшеницю, і на робітників, які без хліба обійтися не можуть, хоч в багатьох випадках не мають його подостатком.

Депеша з Оттави значає виразно, що з огляду на таке "розв'язання" урядом пшеничного питання, нема великих надій на те, щоб пшеничні пули доплатили своїм членам \$8,000,000, які їм належать за доставу пшениці до пулових елеваторів в збіжжівній році 1930—1931.

П'ятільні старання домінального уряду позбутися надвизки пулової пшениці і стабілізувати ціну на канадську пшеницю скінчилися, як можна було зорі сподіватися, великим шкиском. Від 1930 року аж до минулого року, коли домінальний уряд Бенета встановив пшеничну раду, диктатором пулової пшениці був Джан. І. МекФарленд. Коли до влади в Оттаві прийшла ліберальна партія Мекензі Кінга, МекФарленд втратив свій "джаб", а його місце заступили інші збіжжівні спекулянти.

МекФарленд робив з пуловою пшеницею, що хотів, а тодішній уряд Бенета тільки гарантував банкам за МекФарлендові спекуляції пшеницею. Тепер за ці спекуляції мають дорого заплатити канадські фермери і робітники.

Коли Бенет створив пшеничну раду минулого року, МекФарленд мав зробити рахунок з пшеничними пулами, як все ще такі були номінальними власниками пшеничної надвизки. Перед останніми домінальними виборами уряду Бенета проголосив, що справу з пшеничними пулами покладено. Пшеничні пули мали дістати від уряду щось понад \$8,000,000 на доплату фермерам за пшеницю.

Уряд Бенета видав "Ордер ін канвасі" (міністерське розпорядження), одобрюючи цю угоду з пулом, але на цій розпорядженні була власноручна дописка Бенета, що передтим запис пулові виплатиться \$8,000,000, треба сконтролювати книжки, щоб дізнатися, як стоїть справа з минулими пшеничними спекуляціями. Вже тоді можна було сподіватися, що фермери ніякої доплати не дістануть, бо кожний знав, що пшеничні операції МекФарленда не були рожеві. Але це було перед виборами і треба було щось придумати, щоб дістати фермерські гроші. Це була одна з порожніх передвиборчих обіцянок консервативних політиків.

Консерватисти провалилися у виборах і до влади прийшли ліберали. Фермери вірили, що ліберальний уряд, який перед виборами воював проти консервативів пшеницею, мав би не вміє розв'язати пшеничного питання, ми його розв'яжемо в користь фермерів, говорять це щиро, що ліберали не скривлять фермерів. Ще більше надії на доплату від пулів додав їм теперішній домінальний міністр рільництва Гарднер, який під час доповнюючих виборів в Ассіноба, Саск., де він кандидатом, обіцяв, що справа доплати фермерам за пулову пшеницю буде в короткому часі покладена.

Тепер депеша з Оттави говорить, що лише тоді пшеничні пули зможуть дістати цих \$8,000,000, коли ціни на пшеницю дійдуть значно вгору і нова пшенична рада позбудеться пшеничної надвизки, яку вона перебрала. Але в тій самій депеші говориться, що вигляд на це нема ніяких. Іншими словами ліберальний уряд Мекензі Кінга неофіційно хоче сказати фермерам цією депешою, що не лагодьте своїх мошенок, бо ніякої доплати за пулову пшеницю не дістанете.

Фермери знову обманені. Обманули їх консервативні політики перед домінальними виборами, а тепер те саме зробили ліберали. Фермери мають скликати масові мітинги, щоб запротестувати проти такого трактування й домогтися від домінального уряду, щоб він негайно виплатив пшеничним пулам \$8,000,000. Сотні мільйонів видає уряд на допомогу різним капіталістичним підприємствам, які роблять шалені зиски, а для фермерів не має \$8,000,000, які їм належать за їхню пшеницю. Це не ніяка допомога, це гроші, які належать до фермерів, бо вони на них працювали.

Одночасно треба натиснути на пулових делегатів, а померз них на вищих урядових пулу, щоб вони не мовчали, але разом з фермерами сказали домінальному уряду, що не подірюють йому цих грошей, бо це є криваві центи фермерів і їхніх родин, на які їм лупилися руки. Пару доларів, які кожний член пшеничного пулу дістане з цих \$8,000,000, як доплата до своєї пшениці, стануть фермерам у великій пригоді в теперішній час. За них можна буде купити червоні для босих дітей і цукру до хати.

Ударно перевести лютневу кампанію ТУРФДім

Кожного року ми переводимо різні кампанії. Ми їх переводимо не на замовлення, не тому, що так комусь хочеться, а тому, що так складаються обставини незалежно від наших бажань, що ми час від часу мусимо напружити всі сили й волі й попрацювати ударно в користь однієї чи другої важливої для робітничо-фермерського руху справи.

І одною з найважливіших кампаній, що її зараз переводять організовані українські робітники і фермери, є кампанія ТУРФДім. Ця кампанія є важливою тим, що від її вислуду, до великої міри залежатиме існування і розвиток українських робітничо-фермерських організацій, розвиток загальної революційного руху в Канаді.

Чому ми переводимо цього місяця кампанію ТУРФДім?

Посилена наступу панівного класу на життєвий рівень трудящих вимагає від нас оборони наших інтересів. Організованої сили капіталістичного класу ми мусимо протиставити добре організовану силу робітників і фермерів. Робітничо-Фармерські Доми, що розквітнули по цій Канаді, зв'язалися не тільки місцеві класового освідомлення і виховання українських трудящих мас, але також збірними пунктами та організаційними осередками загального бойового руху в Канаді. Двері Робітничо-Фармерських Домів широко відкриті для трудящих мас. В тих Домах започаткується і розвивається боротьба проти визиску. Вони стають дуже часто єдиними приміщеннями для страйкарів. Страйкуючі фермери Мирнам і Мондейр також знайшли своє перше приміщення в Фармерських Домах.

В кожній місцевості, де тільки є Робітничо-Фармерський Дім, він служить як осередок для зібрань фермерів і робітників. Для прикладу візьмим

Алберту. Цього року фермери в Алберті внаслідок шаленого визиску і стихійних нещаст, найшлися в жахливому положенні. У фермерських Домах фермери обговорюють як повести боротьбу за реліф, за насіння, проти викидань з фермів та секвестрацій, проти високих податків і т. п. Не було б наших Домів, не було б змоги повести цієї боротьби так успішно, як це ми можемо повести її тепер. Ми сміливо можемо сказати, що Робітничо-Фармерські Доми є власністю трудящих мас, а члени ТУРФДім є лише господарями.

Значить, втримання тих Домів є доконче потрібне. Але на це потрібно грошей. Деякі відділи не можуть зробити цього власними силами і задовжилися так, що подекуди наші Доми є перед загрозою втрати. До цього робітники і фермери не сміють допустити, бо це був би великий удар для цілого нашого руху, а радість для наших ворогів. Ось чому кампанія ТУРФДім є важлива.

Зі збіркою фондів на сплату довгів, нам треба поведати також кампанію за новими членами. Це є багато фермерів, які не знають про нашу організацію, є багато і таких, що наслушалися різних брешнь, що наклепили на нашу організацію від наших ворогів. В цьому місяці ми мусимо зайти до тих фермерів, розказати їм, пояснити, як ввійдуться мається справа. В добрий, товариський спосіб говорити з ними і переконувати, що їхнім обов'язком є не тільки жертвувати кілька центів для нашої організації, але також стати її членами. Це треба робити завжди, але в цьому місяці треба працювати в тому напрямі з подвійною енергією. Памятаймо, що кожний новий член в рядах ТУРФДім, це один більше боець за краще майбутнє, за визволення трудящих мас з лабет капіталізму. Ось чому нам треба докласти всіх своїх

сил, щоб кампанія ТУРФДім випала успішно.

Ще одна справа. В ряди наших організацій пропхалися ворожі робітникам і фермерам елементи. Вони були звели свої гнізда навіть в наших центральних тілах. Вони "тихою сапою" старалися шкодити розвиткові наших організацій, старалися звести їх на контрреволюційний шлях. Це лобаїщина. Її викрито і усунено. Але лобаїщина, будучи вже поза рядами наших організацій, старается шкодити нашому рухові. Прикриваючи свої гидотні контрреволюційні дії різними фразами, лобаїщина, гідкими брешнями, очернюванням і наклепами на наших провідників, хоче обдурити загаль українських трудящих і втягнути їх в контрреволюційне багно, в якому сама забореться.

Лобаїщина викрита і розбита. Але вона ще не добита. Ми мусимо звернути наші сили, щоб дорешти здемаскувати перед трудящими гідотне контрреволюційне обличчя лобаїщини, показати його трудящим в повній його наготі. Підносячи себе на вищий рівень класового знання, ми, викриваючи лобаїщину, мусимо вербувати нових членів в наші ряди, що буде найкращою нашою відповіддю лобаїщині та іншим контрреволюційним елементам. Ось як треба зміцнювати лютневу кампанію ТУРФДім.

Беручи на увагу важливість цієї кампанії, ми, товариші, в двох останніх тижнях місяця повинні попрацювати так, щоб не тільки забезпечити матеріально нашу організацію, але приєднати сотки нових членів, чим ми докажемо нашим ворогам, що марні їхні намагання розбити нашу організацію. Зміцнюючи нашу організацію, ми тим самим зміцнюємо загальний революційний рух в Канаді.

С. Пура.

ДІВЧИНА ОПОВІДАЄ ПРО СТРАШНУ ТРАГЕДІЮ НА ФАРМІ

Лемберг, Саск. — Державна поліція розсліджує причину фатального вогню, жертвою якого вдав батько і п'ятеро дітей на фармі, що віддалена від міста миль звідси. 15-літня дівчина Ені Джост сказала поліції, що вона мусила звести боротьбу зі своїм батьком, щоб втечи з горючої хати і таким способом врятуватися від страшної смерті у вогні. Причини вогню ще не встановлено.

Свою історію оповіла Ені в присутності своєї матері в хаті фермера Джейкоба Запфа, до якого вона бігла пів милі в нічній одежі, коли врядалася з горючої хати. Ені втекла з хати в нічній одежі і відморозила собі ноги. Матері і троє дітей не було вдома, коли постав вогонь.

Жертвами вогню впали: Джейк Джост, 45 літ, батько родини; Реймонд, 11; Луїс, 9; Айрін, 7; Дженивін, 4, і Маргарета, двіртора року. Їхні мертві тіла відобуто із зарини.

Поліція каже, що одночасно піднялено дві стайні, в яких містилися коні і корови.

Джейк Джост мав працювати, якої чоловік номер 11 інфрансієнті в 1918 році. Разом з нею осталися при житті два дорослі сини і дочка від першого чоловіка. Їх не було вдома в часі вогню.

Ені зложила перед поліцією пшеничну заяву, в якій оповідає так: Десять коло 11:30 год. щонавона збудилася і побачила, що їй батько мав на собі одяг, яко-

го він вживав до роботи в день, і ходив собі по хаті. Вона сказала йому про дим, а батько відповів, що він лише один кружок на кухні отвореним, та що її нема чого непокоїтися, тільки йти до ліжка і лягати спати.

Кілька хвилин пізніше дим здавався, розійшовся і Ені пішла спати. Пізніше вона знову пробудилася і цим разом побачила, що в хаті повно диму. Батько сказав їй, що кухня експлудувала та що він нічого не може порадити. Тоді Ені заляпала в руки крило і вибила ним одно вікно. Тоді батько заляпав її, кинув на ліжко, а самі взяв ковт і заткав ним вікно, щоб не пустити повітря до хати. Джост, оповідає дочка, знову знів з нею боротьбу, кинув її на ліжко і сів на неї, щоб вона не втекла з хати.

За кілька хвилин інших п'ятеро дітей почали кричати. Джост встав, щоб піти до них. Тоді Ені, користуючись з нагоди, вибила друге вікно і вискокала на двір в нічній одежі. Вона побачила, що в кухні горіла підлога, а на стіні її нафта. Дівчина бігла пів милі до хати Джейкоба Запфа і підморозила собі ноги по коліна.

Запф повідомив про випадок поліцію в Лемберг. Разом з іншими мешканцями міста поліція приїхала на місце трагедії і побачила вогонь у стайні, який погасило. Але у вогні згоріло семеро коней, сім корів і троє телят. Коронерський слідчийшов до запису, що Джост під-

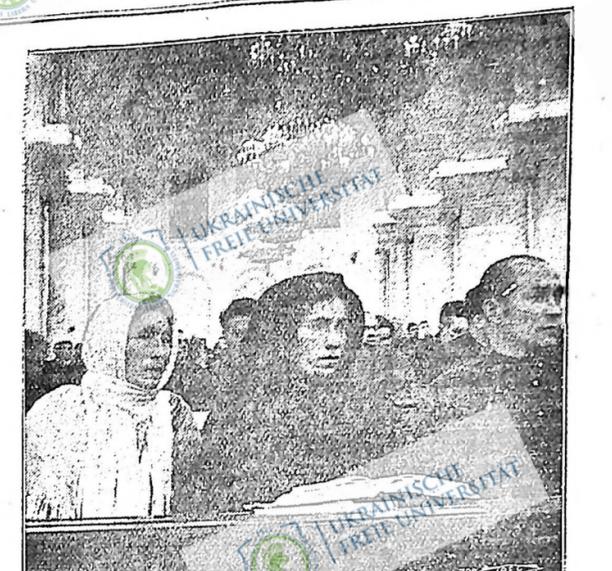
нявив свою хату в приступі божевілья, щоб в такий спосіб знищити себе і свою родину.

Це є зміст потрясаючої трагедії на фармі в Саскечевані, жертвою якої вдав батько і п'ятеро малих дітей. Буржуазна преса сказала коротко: "Батько допустився цього страшного вчинку в приступі божевілья". Але що його довело до божевілья, про це буржуазна преса не згадує. А прещін, коли відбувся коронерський суд, то там були якісь зізнання, що могли кинути трохи більше світла на цю трагедію.

Ми склонні думати, що причиною "тимчасового божевілья" Джоста могли бути ті злидні, які тепер переживають численні фермерські родини в Канаді. Джост, як видно, мав велику родину. Він мав фарму в посушливій полісі яких 60 миль на північний схід від Реджайни. Може він не мав варті хліба, а може не мав за що одягнути своїх родину і, бажаючи вкоропити її муки, він цунав на страшний винюк. Якщо це було причиною цієї страшної трагедії, то буржуазна преса над такими справами не любить розводитися.

У ВОГНІ НА ФАРМІ ЗГОРИЛО ДВОЕ ДІТЕЙ

Едмонтон, Ата. — На фармі в Гренада, близько Вайланда, 90 миль на захід від Едмонтону, вибух минулого тижня вогонь, в якому згоріла на смерть 18-місячна дитина, а трірітний хлопчик помер в дозор до шпиталю в наслідок попечень. Тіні Лекомська, матір, находиться в шпиталі в безбезпечній стаці. В часі трагедії чоловіка не було вдома, він працював далеко від дому в лісі.

З районів, де колись царські опричники поневолювали трудящих народи, сьогодні делегати на засіданні Центрального Виконавчого Комітету Радянського Союзу говорять про нові досягнення вільних національних меншин. На передній картині представники з Казакстану, Дагестану і Кіргізії. Вони взяли участь в засіданні Ради національностей Радянського Союзу, що відбулася в Москві.

ЇХНІ ЗИСКИ ЯК НЕ ПІДНОСЯТЬСЯ ТО ІДУТЬ ВГОРУ

Це не про ціни на фермерські продукти йде мова, ані про заробітну платню робітників. Ні, мова йде про зарібки сніпарської і саскешської залізничних компаній, які кожного тижня як не підносяться, то йдуть вгору.

Перед нами дві маленькі новинки з вініпегського "Фрі Прес" з 4 лютого. В них пишеться, що зарібки Сніпара йдуть вгору, а зарібки Сіенара ("державної" залізниці) підносяться. Яка є різниця між цими двома словами, послухайте:

Монтреал. — Зарібки Кенедієн Пасифік Рейлвей компанії за десять днів, що скінчилися з днем 31 січня 1936 року, виносить \$3,102,000 проти \$2,530,000 за той самий період в 1935 році. Є це збільшення на \$572,000.

Мотреал. — Загальний прибуток Кенедієн Нешонал Рейлвей за 10 днів, що скінчилися з днем 31 січня 1936 року, виносить \$4,202,337 проти \$4,192,066 за той самий період в 1935 році. Є це збільшення на \$10,271.

Перша новинка має такий наголовок по англійське: "CPR earnings higher", а наголовок

до другої новинки звучить трохи інакше "CNR earnings rise". Виходить, що хто йде вгору, тому ліпше, бо більше заробляє, а хто лже підноситься, тому трохи гірше, хоч він також заробляє. Бо сніпарська компанія пішла вгору і збільшила свої зиски на \$572,000, а "наша" залізниця підноситься і заробила лише \$10,271 за той самий час. Але не бійтеся, бо шерівці "нашої колії" дістануть свої дивіденди. Якщо "наша" залізниця не заробить досить, то широкосердечний (для бондголерів) домінальний уряд доложити з каси, а ми опісля відамо. Хіба він не докладає по \$50,000,000 кожного року до збанкрутованого Сіенара, щоб, борони боже, бондголдери не голодували.

А в той сам час фермери як ископалися в долину 6 років тому, то ані вгору не йдуть, ані не підносяться. Навіть тх мізерних \$8,000,000, які їм належать від уряду за пулову пшеничку, не можна виврати. Не хочте лати ліберальний уряд Мекензі Кінга, бо він знає, що н за минулий рік треба буде докласти до "державної" залізниці кількадесть мільйонів доларів.

НОВА СНАЖЕНА НАГІНКА ФАШИСТСЬКИХ УРЯДІВ НА КОМУНІСТИЧНИЙ РУХ

Депеші з Відня доносять про нову скажену нагінку на комуністичний рух у Східній Європі, що почалася минулого тижня численними рейдами на комуністичні приміщення й помешкання бойових робітників. Безсильна у своїх диких кампаніях проти революційного руху, буржуазія східної Європи підняла новий крик проти "пової червоної небезпеки".

Фашистські і напів фашистські уряди Угорщини, Болгарії, Югославії, Румунії і Австрії ведуть перед в цій нагінці на революційний рух протраріату й збіділого селянства. Цим вони тільки признають, що комуністичний рух зростає й загрожує існуванню криваного фашизму, що він такий міцний і такий безстрашній, що найбільш диким терором не можна його здушити.

Угорська поліція, як доносить депеша з Відня, мала здавати в руки комуністичну організацію, яку, як каже поліція, луснував Беда Кун, провідник угорських комуністів, який був головою комуністичного режиму в тій країні в 1919 році. Болгарські власті, які пісдали на шибеницю сотки, тисячі селян і робітників за комуністичну діяльність, арештували під час теперішніх рейдів понад 50 людей і вже почали судити.

На початок судять 14 циганів, яких обвинувачено, що вони шували комунізм між дітьми. Угорська поліція так само перевела ряд рейдів, але депеша не згадує про "успіхи" поліції. В той сам час фашистська Австрія, як значаючи, наступає на комуністів всією силою своєї парії.

І всі ці фашистські країни, країни розгнуданого дикого терору проти революційного селянства і робітництва, в кожній своїй дикій парії, як комуністів хвалять, що це "ж тепер ми знищили комуністів". А за пару днів читатемо, що ці самі уряди знову розпочали кампанію проти "червоної небезпеки".

Бо нема сили у світі, яка значаща б комуністичний рух. Бо цей рух виріє на злиднях трудящих мас і він є для них єдиним виходом. Жертви є і будуть. Падають найкращі сини пролетаріату і бідняцького селянства, але вони знають, що без жертв у боротьбі за соціалізм бути не може. Вони знають, що майбутнє належить до комуністів.

Лучі світла є різної довжини, не залежить від кольору світла. Найдовші лучі дає червоне світло, а найкоротші — фіолетове.

СУСПІЛЬСТВО НЕ МАЄ ВИХОДУ ДЛЯ МАТЕРІ, ЯКА ВБИЛА СВОЮ ДИТИНУ

Ньюбург, Нью Йорк. — "Має вмерти такою смертю, яку приписує закон". З цими страшними словами, які дзвонять в її вухах, Дороті Шервуд йде до смертного дому у вязницькій Синг за те, що минулого серпня вбила свого маленького сина з милосердя.

Тихим, монотонним голосом вона сказала: "Я не могла довше опікуватися ним і я думала, що йому буде ліпше, як він буде мертвий." А в маленькому судовому залу, переповненому людьми, нещасна матір сказала: "Це подобає на поганій сон, або на фільм в кінотеатрі. Це не виглядає на дійсність".

І так виглядає ціла історія цього надзвичайного злочину, який довів до трагічної смерті дволітнього Джима Шервуда і до смертної келії для його матері.

Історія сягає багато далі, як того пам'ятного дня, коли матір стояла перед поліційним бюрком в Ньюбургу і сказала до полковника Джана Павела: "Ось тут він є."

"Що за клопіт?" запитав її поліційний урядник.

"Я вбила його", сказала простими словами. Вона стояла за великими спіжевими релками і ніжно тримала на руках свого мертвого сина, втираючи спокійно піну з його холодних уст чистою хустинкою.

Як багато американських трагедій, історія мусить починатися від батька, що був в Салвейшон Армі, і від матері, що була інвалідом. На Дороті впала доля опікуватися матір'ю, малим братом і сестрою, аж доки вони всі не помирали, одно за одним.

На дев'ятому році життя Дороті мусила робити у фермера за харчі і помешкання. Сиротинець, до якого вона опісля пішла і який мав бути для неї прибіжищем, показався далекою мукою для дівчини. В ньому

вона мусила працювати від ранку до пізньої ночі, боса, бо не мала черевиків.

Опісля взяла її до себе родина, що належала до Салвейшон Армі. Тут вона тяжко працювала в хаті, а опісля мусила йти на кілька годин продавати "Вор Край", офіційний орган Салвейшон Армі, колектувати гроші на корнерах вулиць.

Опісля Дороті працювала в департаментальних столах, за вейтерку, в театрі тощо. В театрі, чи радше в цирку, вона познайомилася з молодим Фредом Шервудом, який був робив там за електрика. Дівчині здавалося, що її довгоочікуваний сон от-от здійсниться. З Дороті Кесселі стала Мрс. Фред Шервуд. Невдовзі народилася їм дівчинка. Дороті дістала роботу в театрі. Вона запроваджувала костюмерів на місця. Опісля, коли її чоловік дістав роботу за оператора фільмового апарату в театрі, народився їм син, якого вони назвали Джимом.

Але знову прийшли тяжкі часи. Дороті лишила свою дочку у свекрухи. Її чоловік дістав параліж в руку і не міг оперувати машиною. Він втрапив роботу.

Вони опинилися на реліфії. За реліфом треба було ходити від одної агенції до другої. Треба було перенести на собі багато понижень. Дороті не хоче навіть згадувати про ті місяці, через які вона мусила жити на реліфії. Її чоловік дістав туберкульоз (сухоти) і помер в санаторії.

Дороті боролася, щоб якось звести кінці разом. Зразу вона робила за вейтерку в одному ресторані, опісля в другим, аж нарешті дістала сталу роботу. Джес Ирл був прогібіційним агентом. Він відмовлявся відповідати, коли його дитали про те, з чого він живе. Але (Докінчення на 8-й сторінці.)

До українського трудящого народу Канади!

ПОКЛИК ГРР З ПРИВОДУ П'ЯТИРІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОДОВИРНАЗУ

Першого березня, 1936 року, буде п'ять років, як у Вінніпегу організовано перший відділ Товариства Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні (Тодовирназу). ГРР, обговорюючи це питання перших п'ятироків, постановили, щоб день 1 березня, як зачаткування нашої організації та її п'ятирічної діяльності, вшанувати масовим пролетарським святом.

Це свято активної праці й допомоги визвольному революційному рухові на Західній Україні і тут в Канаді, що її проводило Тодовирназу повинно стати святом не лише самої організації. Воно повинно стати широким мобілізаційним днем до єдності і співпраці усього українського трудящого народу в Канаді; його привітають також широкі повсюдні західно-українські трудящі маси, як свято допомоги в боротьбі з окупантським гнетом і поневоленням.

Від самого заснування нашої організації, аж по сьогоднішній день, Тодовирназу, як цілість, і поодинокі його члени, пильно слідкують за усіми подіями й боротьбою, що її зводять західно-українські трудящі маси з озвірилим фашистськими бандами, які руйнують села, вистрілюють людей, а інших пакують на довгі роки в тюремні застінки. Ось приклад. Із села Городок, на Волині, нам пишуть: —

"Минулого літа в нашому селі — Городку сталися жахливі події, замордовано 6 осіб. Якесь невідомі особи вбили в брутальний спосіб пару єврейських людей. Поліційна влада тим не турбувалася. Згинув від руки забіяки також Вовчиків Віктора Лаятара, як він ішов на вару. А вже чи не найгіршого допустили польські жандарми. Вони арештували двох 25-річних селянських хлопців — Петра Місцувця і Максима Міфанюка і казали, щоб йти на постерунок до Манівців. Жандарми взяли молодих хлопців, але на постерунок не довели. В брутальний спосіб арештованих повбили й закопали в лісі при дорозі, що веде до Манівців. Вони казали, що вбили арештованих при спробі втекти. 20 молодих хлопців і дівчат заповано в тюрму від 1 до 15 років."

Наша організація не лише слідкує за цими подіями й боротьбою західно-українських трудящих, але активно допомагає цій боротьбі, як морально так і матеріально.

Ми перевели ряд масових протестних кампаній: за припинення карних експедицій і пацифікацій; проти нового тюремного регуляміну; проти закриття робітничо-селянських організацій, преси; проти нагромадження судів, шибениць; за скасування концтабору Береза Картузька; — вели боротьбу за самовизначення Західної України, аж до її відокремлення. Крім цих масових протестних акцій та висилання резолюцій до окупантських урядів Польщі, Румунії і Чехословаччини та до їхніх консулів в Канаді, ми допомагали також грошево. Від самого заснування, аж до тепер, то

за 5 років нашої діяльності, ми вислали усієї допомоги на Західну Україну біля \$12,000.00. Наша організація взяла на себе зобов'язання піклуватися над тисячами політ'язнів у фашистських тюрмах-катівнях та їхніх родинами. Крім ведення із ними переписки, ми помагаємо їм грошево та боремося за їхнє звільнення.

Наша організація, як цілість, не відстає також від класової боротьби канадського трудящого народу, але наша організація кликала й організувала до тієї боротьби широкі маси неорганізованих ще українських робітників і фермерів. Ми помагаємо цьому рухові також грошево. Небуло майже одної страйкової боротьби трудящих, щоб наша організація не вислала своєї допомоги.

Наш поклик із-за свого обмеження не має на меті вяснити про все це, що організація зробила за протяз п'яти років. На цьому місці ми говоримо лише загальною. Ширше про нашу роботу ми напишемо у спеціальному виданні числі "УРР", а також будеться вяснювати нашими місцевими організаціями в кожній місцевості на масових мітингах, концерт-мітингах, представленнях та усіх інших підприємствах, які будуть влаштовані з приводу нашої п'яти-

річної діяльності. На цьому місці звертаємося до усіх робітничо-фермерських організацій і товариств та їхньої преси, щоб взяли участь в цьому святі. Кличемо також широкі неорганізовані маси українських робітників і фермерів, щоб взяли участь в цьому святі та ставали членами й членкинями нашої організації.

Ми звертаємося з братнім закликом до заридів і членства усіх українських націоналістичних культурно-освітніх організацій, заповогавих товариств і церковних громад, щоб в кожній місцевості, де є лише наша організація, взяли участь в цьому святі.

В боротьбі з окупантами західно-українських земель не повинні ділити нас націоналістичність, релігійне переконання, чи організаційна приналежність! Організуємо спільні масові виступи, мітинги — засідання спільні протестні резолюції! Виступімо спільними силами в обороні західно-українського трудящого народу.

Готуйтеся до масової єдиної фронтної протестної акції усього поступового українського народу в Канаді проти окупантського поневолення західно-українських земель — першого березня!

ГРР Тодовирназу.

ЧИ ПРОТИ ЦИХ СТРАЙКАРІВ УРЯД ВИШЛЕ ПОЛІЦІЮ?

Через довгі роки канадські фабриканти штучного шовку робили величезні зиски сколачуючи за високу стіну тарифу, що становила 180 проц. Але недавно уряд Кінга, щоб відновити торговельні стосунки з Японією, які були зрвані за уряду Бенета, був примушений зменшити цію охоронну тарифу на 100 проц. Проти цього канадські фабриканти штучного шовку запротестували і вийшли на страйк. Вони закрили свої фабрики і арештували з роботи 1,200 робітників.

Коли робітники вийдуть на страйк за вищу заробітну платню, або фермери за вищі ціни на їхні продукти, тоді капіталісти кричать, що страйк є небезпечною для закону і встановленої влади. Тоді уряд посилає поліцію, яка розбиває страйк при допомозі страйколомів, які йдуть до роботи під охороною озброєних сторожів "закону і порядку".

Коли молоді хлопці з невільничих кемпів пустилися в похід на Оттаву, щоб домогтися від домінального уряду права на життя, то домінальна і міська поліція в Ріджайні влаштувала їм криваве побоєвище. В часі цього кривавого побоєвища десятки молодих хлопців поліція ранила кулями, поби-

ла, а нарешті арештувала і тепер сей судити їх мають.

А що зробив уряд, коли фабриканти вийшли на страйк, закрили свої фабрики і зобов'язали роботи 1,200 робітників? Може вислав поліцію проти фабрикантив? Нічого подібного. Уряд Кінга назначив комісію, яка має розсудити ці 90 проц. тарифа і досить висока для охорони цих фабрикантив.

Хоч страйк є загрозою для встановленої влади, а головово в цій випадку, бо він є скерований проти уряду, то не чути балачок про те, щоб вислати поліцію проти страйкуючих фабрикантив. Нема причини, бо головним управителем одної з найбільших фабрик, власники яких вийшли на страйк, тобто фабрики Домініон Текстайл Ко., є містер Блейр Гордон, син Чарлса Гордона, президента Банк оф Монреал.

Проти таких страйкарів уряд поліції не вишле, бо вони диктують урядові його політику. Поліція є для того, щоб охороняти зиски Гордонів, Бенетів та інших мільйонерів. Поліція є для того, щоб розбивати голови тим, з яких банкіри, фабриканти, моргеджові компанії та інші плотократи тянуть жили.

РУХ СОЦІАЛЬНОГО КРЕДИТУ І НАШЕ СТАНОВИЩЕ ДО НЬОГО

Мирнам, Алта. — П'ять місяців минуло від того часу, коли партія соціального кредиту в Альберті вибрала під час загальних виборів величезну більшість послів і скоро потім перебрала владу.

Свою перемогу у виборах партія соціального кредиту завдячує тим лозунгам, які вона тоді висунула. А ці лозунги були такі, що подобалися народові Альберті, бо вони відповідали його потребам. Партія соціального кредиту обіцяла \$25 місячної дивиденди для кожного дорослого громадянина Альберті, справедливий ціни на продукти, зменшення а то й цілковитого скасування процентів, забезпечення домівок перед втратою за довги, забезпечення харчів і одягу для народу, контролю над зисками великих корпорацій тощо. Все це є кінечне для того, щоб збільшити покупчу силу народу. Переведення в життя теорії соціального кредиту забезпечити масам крайній життєвий рівень, як вони тепер мають.

В 1921 році широкі маси фермерів і робітників Альберті, а теж дрібні бізнесмени та інтелектуали, відкинувши всякі ілюзії про те, що консервативна і ліберальна партії принесуть їм будьяку користь, масово підтримали у виборах нову партію Юнайтед Фармерс оф Альберта, бо добавували їм чийсь радикальний програму, яка поліпшить їхнє положення, яка буде переведена в життя. В 1935 році, переконавшись, що уряд ЮФА завів їх своєю програмою, ці самі маси ще більш масово підтримали партію соціального кредиту й дали їй абсолютну більшість в парламенті, дали їй повний мандат зреалізувати все те, що вона має на своїй програмі.

ЮФА не вибрали ні одного посла. Народ Альберті не робив теж і за старими капіталістичними партіями консервативною і ліберальною, хоч обидві вони мали сильні виборчі машини. Він пішов вліво, підтримуючи програму соціального кредиту, яка обіцяла йому краще життя.

Я не хочу входити в те, чи альбертійський народ застановлявся як слід в часі провінційних виборів над правильністю або неправильністю теорії про соціальний кредит, чи він розумів їх або ні. Це тепер не є важливе. Важливим є те, що цей народ своїми голосами дав до зрозуміння, що він бажає кращого життя і готов за нього боротися.

Широкі маси Альберті ще не встигли зрозуміти, що одинокий вихід для них лежить в соціалізмі. Зараз, як сказав тов. С. Смит в Едмонтоні, здаючи звіт з Сьомого Конгресу Комуністичного Інтернаціоналу, заходить питання в Альберті, чи партія соціального кредиту задовольняє маси і виповнить свої обіцянки, чи піде шляхом старих партій, захищаючи інтереси капіталізму, обдурить маси і остаточно провалиться?

Ось це є головне питання, яке стоїть перед масами Альберті і перед тими фермерами і робітниками, що йдуть за провідом комуністичної партії. Яке становище повинні зайняти відносно цього питання ми, які належимо до революційного руху?

Хто слідкує за теперішніми політичними подіями в Альберті, той не може не бачити, що фінансовий капітал намагається всіми силами звести цей масовий рух соціального кредиту на ніщо, розбити його, бо він є масовий тільки тому, що в ньому маси добавують вихід зі свого теперішнього положення. Час від часу в капіталістичній пресі можна бачити новинки з великими наголосками про розходження в рядах соціал-кредитовців, а на ділі ці розходження є дуже маленькі, або й зовсім їх немає. Капіталістичні агенти стараються внести розкол в групи соціал-кредитовців, стараються їх розбити і знеохотити до праці. Про це свідчить робота Шандра, який був ліберальним кандидатом під час останніх провінційних виборів в Альберті, про це можна навести багато інших фактів.

Але на цьому буржуазія не спиноється. Вона шукає серед соціал-кредитовців реакційних елементів і старається їх підкупити, щоб вони розклали цей рух з самої середини, зводили його на мівці, дискредитували його, скерувати його в нещадливе для буржуазії русло, зблизити його до фашузму.

Чи серед таких обставин можемо ми відмовитися підтримувати цей рух тільки тому, що не годимося з теоріями про соціальний кредит? Ні, абсолютно ні. Бо теорія соціального кредиту може бути неправильна, але правильні є домагання тих мас, що йдуть зараз за цим рухом. Нашим святым обов'язком є стати в обороні цього руху і своїми силами сприяти йому (Докінчення на 8-й сторінці.)

На нових дорогах

Під повищим заголовком помістив голова ундо-фашистів Мудрий статтю у "Ділі", в якій "з'ясує" дотеперішні успіхи своєї політики. Там читаємо: "Нова (ундо-фашистська Ред.) парламентарна репрезентатія прийняла на себе дуже важні та відповідальні завдання супроти всього укр. населення. І коли вона лише... приступила до реальної праці, тоді вона шойно мала змогу переконатися, що найбільше перешкодою будешні життєві, переважно особисті справи. Від початку своєї праці по нинішній день є парл. репрезентатія записувала попросту тисячами всяких листів і петицій в особистих, приватних справах. Між тими вимогами і петиціями клієнтів репрезентатії нема шапечно навіть 25 проц. таких, що відносяться би до справ загальнонародних громадянських. На це звертаються справи

справ ундо-фашистів торгують тілом і душою українського трудового народу (в польському сеймі вони вже проголосили українські трудящі маси за резервний з якого повинно черпатися "гарматне м'ясо") репрезентатія готова ундо-фашистами в союзі з польською шляхтою війни проти Радянської України).

Вписану самим ундо-фашистським головою характеристику для УНДО, слід доповнити ще одним, власне, слід уточнити її. Увесь зміст усієї тієї "особистої, приватної" справи заклятого ворогу українського народу табору націоналістичної контрреволюції полягає в тому, що саме через оті "особисті, приватні" справи вони докладають усіх зусиль до того, щоб перетворити Західну Україну на контрреволюційний плацдарм проти Радянської України і на знищення революційного національно-визвольного руху на Західній Україні. Далі, ці "особисті" справи продуктивні ім політику підтримувати і виконувати планів польського (а також і німецького) фашізму, що збройною силою готують ся розбити радянську українську державність та покріпачити увесь український народ. Отаке творять ундо-фашисти "на нових дорогах".

Звірства польської поліції на землях Західної України

Вінніпег, Ман., 5 лютого. — Головна Керуюча Рада ТОДОВИРНАЗУ отримала на днях листа з села Городка, Волинь, в якому, між іншим, пишеться: "Вашого листа і гроші ми отримали. Дякуємо, що ви за нас не забуваєте. Ми ще живі, але хворі. Ви щасливі, що виїхали до Канади. А то були б в тюрмі, або замордовані польською поліцією. Бо так, як в нас, що зараз на Волині робиться, то годі дожити до кінця свого віку."

Минулого літа в нашому селі — Городку сталися жахливі події, замордовано 6 осіб. Якесь невідомі особи вбили в брутальний спосіб пару єврейських людей. Поліційна влада тим не турбувалася. Згинув від руки забіяки також Вовчиків

Тедяк. Пізніше поліція з рушниць застрілила Віктора Лаятара, як він ішов на вару.

А вже чи не найгіршого допустили польські жандарми. Вони арештували двох 25-річних селянських хлопців — Петра Місцувця і Максима Міфанюка і казали, щоб йти на постерунок до Манівців. Жандарми взяли молодих хлопців, але на постерунок не довели. В брутальний спосіб арештованих повбили й закопали в лісі при дорозі, що веде до Манівців. Вони казали, що вбили арештованих при спробі втекти.

20 молодих хлопців і дівчат заповано в тюрму від 1 до 15 років. Всіх обвинувачено й засуджено за революційну діяльність".

(Підпис)

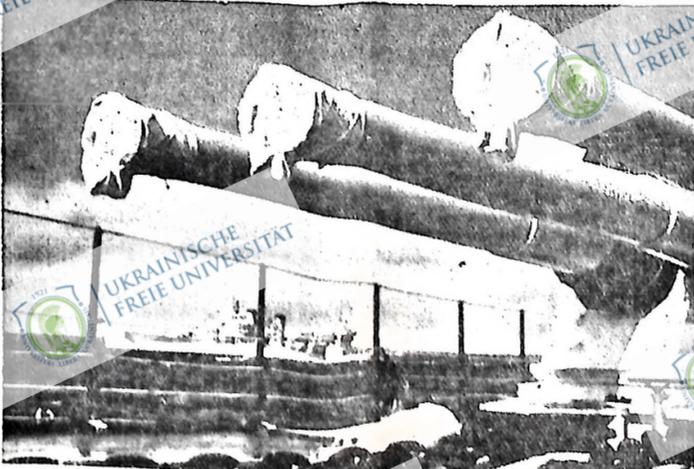
ПОЛІЦІЙНИЙ СВИДОК ЗАПЕРЕЧУЄ МАСАКРУ БЕЗРОБІТНИХ В РІДЖАЙНІ

Ріджайна, Саск., лютого. — Минулої тижня на дослідчий комісії в справі кривавого побоєвища, що його винесли поліція в Ріджайні 1 липня, минулого року, виступали з зізнаннями істєсторичи домінальної поліції.

Інспектор А. Дж. Марсон з Едмонтону, запитав, що він вірить, що поліція стріляла, бо він не бачив, чи поліція бігла клубами громадян Ріджайні. Перед слідчою комісією зізнався також інспектор Дж. Дженс, з Ріджайні, але поклявся

свідчення малою різницю від першого. Робітників, звичайно, нічого більше не сподівалися від поліційних свідків. Кожний канадський робітник пам'ятає добре, що поліція серйозно ранила в Ріджайні біля 50 робітників. Кожний робітник ти-мить, що поліція вивчала клуби й революції, що поліційські кулі пробили тіла близько 15 робітників.

Від часу виступу дослідчий комісії, перш ніж же поїхав до Ріджайні, які сказали 2,000-3,000 осіб.

Воспінний флот Сполучених Держав стоїть наготові до майбутньої війни. Воспінні пароплави з повсякчасними гарматними дулами чекають на водах океану. І не чекаючи аж вихуде війна, трудящі народи з найбільшій шийновою силою, боротьбу, щоб не допустити до винищення свого народу, щоб не дати розпалити війни.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ

Часті випадки жахливої смерті на фармах від розлючених бугаїв

(Повільно статтю, автором якої є Т. Еверард, Кларк, передруковано з «Келгарі Албертан». Читачам найдовго газети радимо прочитати її уважно, бо питання, яке автор порушує, є дійсно серйозним питанням на фармах, на яке багато фермерів не звертають належної уваги, в наслідок чого опісля багатьом приходиться жаліти через неухважність, але вже запізно.)

КОРОТКИЙ ВСТУП ДО САМОЇ СТАТТІ

В теперішнім світі, в якому наука принесла, в додатку до багатьох благ, багато більше небезпек для людства, ми скоріше забули про деякі найбільш звичайні несподівані випадки в житті.

В той сам час майже кожного дня газети доносять про випадки, фатальні й менш серйозні, які стаються на фармах, в яких дуже часто чоловік, жінка або дитина падають жертвами нагло оскраженілого бугая.

Трумен Еверард Кларк, з Вернон, Б. К., був недавно гостем в Келгарі. Минулого року він застановився над випадками смерті покличень, спричинених бугаями, які, здавалось, були цілком освоєні і лагідні. Кларк зібрав інформацію про втрату життя в Канаді в наслідок наглої люті бугаїв, написав про це історію і опублікував її в різних газетах в Бритиш Колумбії.

Коли він відвідав Алберту, він привіз з собою ці дані й з приємністю заявив, що надрукування його статті в газетях вже принесло добрі результати в деяких випадках.

В муніципалі Спалоччен, Бритиш Колумбії, застав Кларк, ухвалено байло (закон), що кожного бугая поверх року життя мусить тримати в загороді специфічної будови. Байло вимагає, щоб фенс був найменше сім стій високим, а колики в ньому не сміють бути далше як вісім стій (фтів) один від одного.

СТАТТЯ КЛАРКА В ГАЗЕТІ «АЛБЕРТАН»

В Іспанії і Мексико час від часу розлючені бики збивають високо-плачених матадорів (головні бойці в еспанським бою биків, що заважають бикам смертельного вдару.) Вони викидають в блиску слави примулюють військових банд і оплесках величезного числа глядачів, від яких аж дзвонить у вухах. Але їхню смерть улекшують лікарі, порки і амбуляси, які є завжди під руками, як матадор виходить на велику арену, щоб віч-на-віч стріпнуться з розлюченим биком.

В Канаді люті бугаї дуже часто вбивають фермерів. Але в більшості випадках вони вмирають самі за сталею у великих перевеселених мукх, з відірваними внутрішніми органами, розчавленими черепами і поломаними костями. При їхній смерті нема лікарів з їхньою благородною анестезією (штучне знечущення нервів упорскуванням певних речовин перед хірургічною операцією — ред. «ФЖ»), нема банд з музиком, нема оплесків від глядачів. Одною публічною є перестрашені діти і жінки. Часом найбільшча газета висвітлює цьому випадку тільки назву свого міста. Така жінка, випадок майже беззмітний.

Того самого вечора сусіди дали подати своїх бугаїв по обійстя, наче нічого не скоїлося. Діти йдуть за коровами і їхні батьки навів, нічого не думають про тошного бугая, який свободно ходить з чередою худоби. Мати доїть корови, а в той сам час рішний бугай, якого вони вивели з маленького телятка, стоїть собі в корнері й дрімачо румхас. Ніхто не застановився

над небезпечною бути розчавленим великою головою з рогами, за якою є ціла тона костей і мускулів, ані ще більше болочої смерті в наслідок роздертя смертельними рогами, що вистають з грубої шії і лоба нагло одурлого самця череди, не маючи до цього, здається, найменшої причини, і більш смертельного, як цілий дозень лівів.

ТРАГІЧНИЙ ЧЕРВНЕВИЙ РАНОК НА ФАРМІ

З червня був прекрасний ранок в Кемлупс, Бритиш Колумбії. На деревах співали птаці, а ясне сонце заповідало приємне свято. В. К. Милн, 49-літній фермер, за посередництвом місцевої молочної купив собі маленьке телятко, щоб виплекати собі з нього самця для череди. Прекрасне маленьке звірятко було гордістю для цілої його родини. Воно швидко росло. Милн водив молоденького бугая до води. Його жінка й діти дуже часто ставали й любили приглядатися бугаям, яким вони думали поліпшити їхню череду худоби, а втім самим й чеки, які вони дотавали за сметану.

Несподівано, без ніякого попередження, на погляд задоволеній бугай сіпнув головою і урвав ланцюг, який був прицеплений до кулка в носі. Косорше як світло блискавиці, бугай обернувся в дикого убійника. Заки господар взяв, що ланцюг урвався, бугай кинувся на землю. В одну мить страшні роги почали колоти в живіт лежачого на землі чоловіка. Заки озвірілого бугая відігнали, він вдарив мишки безпомічного чоловіка і роздер одну ногу до самої кістки. Після цього розлючений бугай взяв фермера на свої роги і кинув ним за фенс. Милн помер в дорозі до шпиталю в Кемлупс.

4 березня Густав Маркардт, в Гардвуд, Онт., помагав своїй жінці доїти корови. Він відійшов на якийсь час до іншої роботи на обійстя, а жінку лишив саму з чередою худоби. Молодий бугай ринувся в корнері. Ліниво він обганяв з себе хвостом докучаючі мухи. Його очі були майже цілком заплочені. Він представляв собою образ повного задоволення. Молоко бігло потоком до блискучого металесвого відра і там шумилося.

БУГАЙ КИНУВСЯ НА ЖІНКУ НЕСПОДІВАНО ЗЗАДУ

Нараз її вдарено ззаду. Бугай кинув нещасливу жінку під корову, яку вона доїла. Відрізок з молоком покотилося по подвір'ю, а перестрашена корова скоочила на бік і втекла. З бугая скинуто роги передтм, і це мало бути охороною. Він притиснув жінку до твердої землі на обійстя. Він тонтан її своїми гострими ратицями, аж доки на його рев не прозвітали сусіди. Жінка померла передтм ніж приїхав лікар. Вони оставили шестеро дітей і прибитого чоловіка.

10 вересня 66-літній Пітер Л. МакФарлейн, у Фредериктон, Нью Бронсвік, помер в шпиталі від ушкодження, які він отримав від удару від свого старого спокійного бугая. Він цююю наповні бугая і він його напад на стайні. Бугай був старим іривським, якого уважали за найбільш добродушного, як найстаріше в селі. Чоловік помер на фармі.

Трагедію зауважила жінка МакФарлейна, яка почула сильне гавкання собаки. Заки вона встала встати допомогти, її чоловік був страшно покличений гострими рогами і лежав на землі як неспротома маса, яка кілька хвилин тому була здоровою людиною.

Того самого дня Артур Перент, молодий фермер в Ст. Лорент, Квебек, вийшов на фарму свого батька. На загородженім пасовиську була черда худоби з бугаем. Нараз бугай заатакував молодого чоловіка. Цей чоловік втікати, але бугай наздогнав його і кинув його на землю. Молодий Перент втік якось долізти до малого озера і кинувся у воду. Там він перебув аж поки сусіди не прийшли йому на допомогу.

МОЛОДА ДІВЧИНА РЯТУЄ БРАТА ВІД СМЕРТІ

Того самого дня стався третій випадок. Молодий 12-літній хлопець Персі Гант, в Мейс Лавд, Алта., взяв малюй ратиць і пішов питнати корови додому. Корова була вже майже вдома, як бугай несподівано кинувся на хлопця і звалів його на землю. Роги бугая пробрили груди дитини і покличили один легень. Бугай зломав хлопцеві троє ребер заки сестра безстрашно зловила бугая за кульку в носі і відтягнула його від нещасного брата. 26 жовтня бугай напав на 19-літнього Едварда Бренстона, в Нанаймо, Б. К., і полами йому кілька ребер та спричинив інші внутрішні ушкодження. Бугай не мав на голові роги. Життя молодого хлопця врятував Дж. Дж. Дикенсон, який відігнав оскраженілого бугая вилами.

Кілька днів передтм Дж. Бравн, який має добрий досвід як ходити коло бугаїв, мало що не пожив смерті в Брентфорд, Онт., коли він вивіз зі стайні до загороди бугая, якого показувано на різних виставах в Канаді, щоб там його трохи поводити, що він робив кожного дня.

14 листопада Б. Бейлі їхав автомобілем на дорозі п'ять миль від Вінніпегу. Він скрутив свій автомобіль наліво, щоб поминути бугая, який стояв з боку. Коли драйвер припинив трохи свою машину, щоб минити бугая, бугай раптово приступив до атак.

Наслідком цього атак бугай сильно ушкодив автомобіль. Він відірвав головні світла на переді й майже цілком поломив радіатор в машині. «Фендери» були покручені, а одна вісь зігнена. Бугай збив вікна на переді (виндшід) і відірвав двоє дверей. Автомобіль був так сильно ушкоджений, що треба було тягнути його до міста. Бугай відійшов від автомобіля, потрясаючи головою, з одним пірванним вухом.

15 листопада бугай заколов на смерть Філіппа Топпа в Чилінек, Б. К., коли Топп він його до води. Пошматоване тіло Топпа наїшли сусіди того самого вечора. Він оставив жінку і двоє дітей.

ЧОМУ НЕ ЗАСТАНОВИТЬСЯ НАП НЕБЕЗПЕЧНО

Це є лише кілька трагічних випадків на фармах в Канаді. Нема сумніву, що за рік від генер. їхні ліста збільшиться. Так воно було з року на рік. Канадські фермери, тут, там виводять до цієї Канаді, де лише доїть корови, вмирають страшною смертю після того, як несподівано оскражені бугаєм.

гаї поколять їх своїми рогами, або поточуть їх своїми гострими ратицями. Ті, які не перевадилися ще про велику силу в голові і карку 1,500-фунтового бугая, не можуть як слід представити собі тієї небезпекі.

Чому фермери різного віку пускаються на цей ризик? Він зовсім непотрібний, бо два дні роботи і кілька доларів на ломбер та руру (пайпу) на воду вистарчить на безпечне приміщення для бугая і на собі ходження коло нього, який виемінує (усуне) небезпеку для господаря і охоронить здоров'я бугая. План будови такого приміщення можна дістати без ніяких коштів від департаменту рільництва в Оттаві.

Головною причиною цих страшних випадків є брак розуміння небезпекі. Автор цієї статті відвідав недавно фарму. Два малі хлопці, може мали по шість або сім років життя, бавилися малим візком на подвір'ю. Великий і тяжкий бугай стояв біля високого фенсу. Він румигав і обганяв з себе мухи. Коли матері звернено було увагу, що це велика небезпекі дозволити дітям бавитися на подвір'ю, по якій ходить великий бугай, то вона гордо відповіла: «О, вони дуже часто їздять на ньому. Знаєте, ми виплекали його з маленького телятка. Він був найкращим теляткою в нас».

Почувши нашу розмову, хлопці таки зараз покинули візок і пішли до бугая. Один з них зловив бугая одною рукою за вуха, а другою за ріг. Його брат підсадив його ззаду і хлопчина сір бугая безпекі, коли який піт виступив на волі автора цієї статті. Він коротенько, одначе надаремно, пробував переконати матір, що її діти знаходяться у великій небезпекі. Матір сміючись стояла при своїх, що вона і хлопці виплекали цього бугая з малого теляти, та що він був дуже хороший.

Як би так ті жінці і її дітям можна було дати свого рода розголот, то вони могли б заробити великі гроші по бмьшій містках показуючи штуки. Малі хлопці були в більшій небезпекі від цього бугая, як би вони були тоді, коли б вони бавилися з освоєним дорослим львом або пантерою. Але тільки тому, що вони були познайомлені з бугаем і знали його від малого теляти, вони брали такий ризик, від якого більше досвідчена людина тремтить перед страхом.

Найважливішою твариною в череді худоби є бугай. Майбутнє череди залежить від продуктивних органів бугая. Він є наслідком, від якого майбутнє генерація корів одичить свою здатність приносити зиск своїм власникам в теперішній період конкурентційних цін у світі. Коли бугай походить від злого потомства й не має відповідних комбінацій, які бін він міг змішати з чередою худоби, для якої його звивається, то його дошки принесуть власникам велике розарування. Можна сміло сказати, що успіх молочної індустрії і фермерів, що цюю займаються, залежить до великої міри від того, яких бугаїв вживається.

Помимо різних небезпек у зв'язку з ходженням бугаїв, бугай є необхідним в череді. Молодий індустрій не може працювати, коли нема задовільного числа доброго сорту бугаїв.

Сьогодні є аж забагато бугаїв в ужитку. І диним є те, що власне з найменше паргемієм бугаєм обходяться найбільше небережно. Фермер, який платити кілька доларів за телу від гарної на вигляд корови, не застановившись над її генетологією (родою) кілька поколінь назад, вживає тим фермером.

ній речі вирости на могутньому убійника. Він привязує цього таного бугая в темній мокрій стайні, або лускає його свободно з чередою худоби.

Фермер, який витрачає місяці на студіювання потомства бугая і який вибирає самця для своєї череди з великою сбережністю, звичайно вкладає в нього більшу суму грошей. Він розумно дивиться вперед на той час, коли він буде доїти дошки цього бугая, тому, коли він купує самця, то він здає собі справу з того, що він, на ділі, купує свою майбутню череду худоби. Він думає про більший чек за молоко або сметану, який він і його родина зможе дістати на свої потреби, коли він буде доїти телуці від бугая високої продуктивності. І дуже рідко такий розумний і далекозорий фермер не подбже про те, щоб побудувати згідне приміщення для предка своєї майбутньої череди худоби.

ЦІМ ПИТАННЯМ ПОВИННІ ФАРМЕРИ ЗАЦІКАВИТИСЯ

Публика взагалі повинна зацікавитися питанням відносно бугаїв. Когось може забити звичайний, простий бугай (скраб), який кожної хвили може стати небезпечним убійником, коли він ходить собі свободно. Цією жертвою може бути чоловік, що їде автомобілем по дорозі. Кого може впасти матір або батько родини, або хлопцеві чи дівчинка, що їде пригнати корови додому.

Іспанці і мексиканці будують арени, стараються о амбуляенси і лікарі, коли заходять небезпекі, що хтось може бути забитий биком. Матадори, які ризикують своїм життям на арені мають добру платню і дістають оплески від глядачів за свою велику відвагу. В Канаді фермери гинуть від бугаїв в обійстя, звичайно самі. На другий день рано сотки фермерів, які прочитали в газеті коротку новинку в місцевій газеті про випадок, натягають на себе оверголі і ведуть своїх бугаїв до води, в одній руці зловує, а в другій патичок, який після сніданку жолобають свої зуби.

ЗНАЙДЕНО МАПУ КОЛЮМБА В ТУРЕЧЧИНІ

Недавно в Стамбулі (Туреччина) знайдено географічну мапу 17 століття, зладовану турецьким морсько-географом і поетом Піррі Рейсом.

Після використання географічної мапи в цій галузі від Колумбеса, жившого в 2 віці нашої ери, до Христофора Колумба, зробив одну з тих часах і найбільше широкую мапу світу.

Яким шляхом карта Колумба стала відома Рейсові?

Ось що заваляє з цього приводу географ професор Баранов: «Матрос-італіець, учасник трьох мандрівок Колумба, потрапив в полон турецьким. Він став джерелом інформації про життя і діяльність Колумба. Турецький географ включили і без жодних змін, як складову частину, до своєї мапи світу. Таким робом, в цій мапі вказані всі помилки Колумба, які він зробив при складанні мапи Антильських островів. Знайдена мапа являє собою визначне відкриття».

РАДЛЯНСЬКІЙ ПЛІВАК ВСТАВ НОВИЙ РЕКОРД

Москва, 5 лютого. Радлянський пливач Мештов ширшого поведілка встановив новий світовий рекорд, перепливши 200-метрову відстань за 2 хвилини й 42 секунди проти попереднього рекорду, встановленого Дж. Карсонетом в Франції 1933 року.

Викинуті зі своїх брудних помешкань на плантації Сіт. Дибле, коли вони домагалися визнання юніт, під час Савтерн Тенет Фермерс Юніон (юнія фермерів-рентівників) опинилися на дорозі зі всіми своїми манатками. Під час цього розгнуданого терору великих землевласників проти «забутого чоловіка» на півдні, агенти плантаторів розбивали юніїні мітинги і грозили лічмом провідникам юнії. Боротьбу цих фермерів-рентівників підтримує надзвичайний комітет допомоги страйкарям в Нью Йорку.

ЗЛИДЕННЕ ЖИТТЯ ФАРМЕРСЬКОЇ МОЛОДІ В ПІВНІЧНІЙ МАНІТОБІ

Арборг, Ман. — Багато вже писалося в нашій пресі про злиденне життя трудящих фермерів в Північній Манітобі, але про життя трудящої молоді писалося дуже мало. Тому я хочу про це дещо написати.

В Північній Манітобі є багато молоді. Майже в кожній родині є кілька дітей. Одні підрастають, другі ще маленькі, тільки що починають жити.

В цій Канаді молодь терпить злидині і недостачі разом зі своїми батьками, але в Північній Манітобі, мабуть, терпить їх найбільше. В додатку до тяжкої економічної кризи часті неврожаї спричинюють і без того ще тяжче положення. Навіть в часі «добрих часів» багато хлопців і дівчат не могли вдоволити своїх життєвих потреб. Багато хлопців мусили їхати шукаати праці. Дівчата також виїхали родичів і йшли до міста на роботу. Що ж говорити про теперішнє положення, коли праці нідє найти не можна?

Вдома теж не годен заробити настільки, щоб вижити. Все, що ми випрокуємо, мусимо продавати за безцін. Ми «доробилися» так, що навіть не маємо на собі добрих оверголів, не згадуючи вже про культурні розагни. Молодь в роках розквіту життя, яка повинна бути повна веселості і бадьорості, ходить закурена, невдоволена, виснажена, обдерта без найменшої надії на майбутнє.

Сотні дітей, які повинні ще ходити до школи, мусять залишатися вдома, і ще за дитячих літ тяжко працювати. Дуже часто можна побачити в лісі 12—14 літню дитину, що рубає «корди». 16-літній хлопець працює вже нарівні з дорослим. 15—16 літні дівчата, які повинні бути допомогою своїм матерям в хаті, мусять покидати їх, йти до міста і там працювати на папі за 5—8 доларів місячно.

Таке в короткі життя фермерської молоді в Північній Манітобі. Не один з нас питає себе, як далі буде, що нам робити? Це дуже важке питання, що нам робити? Чи заложивши руки, нам вийде з цього, чи працювати в тім напрямку, щоб урятувати все ж зло, скинути всі тягарі, що їх нам наложили на нашу плечі?

Моя думка така, щоб не надігтися на якийсь чудо, а братися до роботи і будувати сильний єдиний фронт. Коли ми хочемо жити, ми мусимо боротися за життя. Іншого виходу немає.

Я дуже люблю читати дописи

головно з Північної Манітобі, але на жаль, їх дуже мало в «Фармі Життє». Молодь таки зовсім нічого не пише. Чому? Я особисто знаю кількох товаришів і товаришок, які можуть писати, а чомусь не пишуть.

Ану, товариші. Лишім ту вперту мовчанку і заговоріть про своє життя на сторінках нашої преси.

М. Гринчичин.

ЩИРИМ ПРАЦІВНИКАМ ЩИРА ПОДАКА

Дарлінг, Алта. — Цією дорогою складаємо ширну подяку товаришам і товаришці Дубограй за їхню ширну і віддану працю в корнері нашого відділу ТУРФДім, а ми самим в користь цілого фермерського руху.

Тов. Дубограй був щирим працівником в нашому відділі і ударником при будові Дому, який ми збудували в липні минулого року. Він віддав 33 дні праці коло будови Дому і радів разом з нами, коли вже будинок був скінчений, бо в будинку ми маємо нагоду повести краще організаційну працю.

Т-ка Дубограй також вложила немало праці в нашому відділі. На зазначення на те, що в ній є двоє малих дітей, вона брала активну участь в кожній діяльній організаційній праці. Найбільше часу віддала вона для мистецтва, прихильна на проби представлення, які ми грали в сусідніх місцевостях, а також в лютім минулого року їздила разом з нами десняки миль з представленнями, яке ми грали в різних місцевостях, щоб здобути фонду для організації цієї праці.

Знаючи, що їх мусить пережити товариш і товаришка на фармах, виплатили їм з фарми, вони з фарми з надією, що знайдуть працю. Тепер вони перебувають в Едмонтоні.

Складаючи ширну подяку, наш відділ ТУРФДім бажає їм всього найкращого. Ми віримо, що ви будете так ширно і відданно працювати для нашої організації в новій місцевості, як це ви працювали в нас і разом з нами.

Ми завжди згадуємо вас, а головне тоді, коли глянемо на наш будинок, до якого ви доложили так багато своєї праці. Ми заявляємо, що й надалі будемо працювати для зміцнення і поширення нашої організації.

Фармкор.

Ще про криваву "Пацифікацію" на Волині

Шелбрук, Саск. — Прому помістити на сторінках нашої преси про надлюдські знущання польських жандармів над невинними і безборонним працюючим народом в Польщі, а головню на Західній Україні. Хай знає цілий світ про жорстокості польських жандармів. Хай почують всі народи тяжкий стогін українського працюючого народу, якого колять багнетами та б'ють нагаями польських катів.

Недавно я писав до "Фарм. Життя" про події на Ковельщині з сповідання мого батька, а вчора я отримав лист від брата, який був в той час арештований. Брат пише:

Ми молодичи машинною в дядька. Тисяч було 10 години рано нагрянули 4 кіпні поліцаї. Обійшли навколо будинку, стримали машину, а один з них заревів диким голосом: "Вшистке до купи". Ми збіглися в одно місце. Мене запитав поліцай за двоє ім'я і скільки мені літ. На двоє і Марію Сичик віділлів від гурту і сказав: "Напшуд бегем марш". Ми бігли. Хто приставав, того били нагайкою.

Марія була лише в одній платті. Її мала сестра хотіла дати їй верхню одежку, то блонд з поліцаї був біля неї конем, коли б та не вилетіла була відскочити на бік. До нас нікого не допускали.

Нас гнали бігом і бігом, скільки було в нас сил. Поліцаї їхали на конях і били нас нагаями. На нас ждала, під охороною поліції, група арештованих. Всі вони були змушені клячатися на снігу. Нам також казали клячатися. Перед кожною хатою ми клячали на снігу чекали заки когось виведуть. Тоді ми рушили далі бігом. Так нас гонили по всіх вулицях. А як добрили до Сенечка, то там вже клячали багато людей. Ми також мусили клячатися коло них. Кругом пильнувала поліція. Як тільки хто з нас ворухнеться, або лиш ногою рушить, того били прикладами або гумовими палицями.

На снігу і морозі ми клячали поки прийшло авто з "повятової коменди" з Ковля. Тоді поставили нас в два ряди і гнали нас через сусіднє село Соловичі до міста Туриськ, 10 верст.

Марія Сичик була вже так виснажена і вибита з сил, що не могла ніяк іти. До того ще й ноги покάλили так, що в чоботах було повно крові. Тоді один поліцай з коня взяв її за руку і так тягнув за собою.

В Туриську перед постерунком поставили нас всіх знов на коліна до стіни очима. Так ми стояли заки поліцаї-кати поналивались і понаїдалися. Ми так померзли, що не можна було витримати. Це нам було зимно. А як було Марії, яка була тільки в одній платті? А за якої півтора години поклякали Марію на постерунком.

Потім поставили нас в чвірку і гнали до Ковля. Кругом нас гнали кіпні поліцаї.

В Ковлі жінки віділли. Нас загнали до цементного магазину. Де були жінки, ми не знали. А як нас гнали до комісаріату на "бадане", то я зауважив, що жінки сиділи в другій коридорі на цементовій підлозі. Ми мусили клячатися на цементі. Ми бачили один одного тільки наперед себе, бо навіть в бік не можна було окомотнути. Як вивели нас з комісаріату, то я бачив, як мати Марії плакала, ломала руки, що не дозволили їй побачити своєї ненавистної дитини. Це "бадане" відбувалося вночі, після якого підняли нас знов до того самого магазину, де ми були передтим.

В неділю рано, десь біля 10 години прибіг до нас кат і заставив всіх клячатися на цементовій підлозі аж до 3 год. пополудні. Вечером нас випустили і ми насилу поприсиділи до дому. Марія їхала, бо на неї чекали коні два дні. На другий день повезли Марію до лікаря, який сказав, що вона

хвора на грипу. Минуло ще кілька днів, стан здоров'я Марії не поправлявся, і знов повезли її до іншого лікаря. Цей сказав, що вона має запалення легень.

Марія лежала як мертва і майже без пам'яті. З початку говорила про катів і про поліцію, а потім і мову її відняло. В суботу, 4 січня, вона скінчила своє життя. Пожила несповна 22 роки і залишила дволітню дочку.

На її похорон прибуло тисячі людей з довколишніх сіл. Домовину з тілом несли молодь, яка була разом з покійною на жахливих тортурах, мінюючись кожних 10 кроків. Тим віддали її останню пошану.

Народ гірко плакав, що вона так невинно пострадала з рук катів і віддала своє життя. Піп виголосив промову і сказав, що смерть рідко косять, але тільки покійною сказав, що не від коси вона згинувала, але від поліцейських нагаїв та жахливих тортур.

Селяни написали скаргу до міністерства "справедливости" і всі присутні підписалися на ній. Але того самого дня в 11 год. ночі прийшла поліція і ту скаргу відобрала. На це селяни сказали, що на місце одної, вони вишлють 20 скарг. Але скаржитися міністерству на поліцію не все одно. Сюди від меншого катів до більшого. — С. Соловйов.

Пит Медовс, Б.К. — 25 січня відбувся в муніципалі мітинг фермерів проти "Лейбор текс". Понад 200 фермерів зійшлися, щоб за протестувати проти різних високих податків та драч. Фермери твердо заявили свою готовність боротися і протестувати так довго, поки податки не будуть зменшені на одну третину. Багато фермерів дсмагаються, щоб організувати відділ ЛФЕ.

Ріф, побачивши, що тут не жарти і що фермери не відступлять від своїх домагань, обіцяв, що все буде зроблено, лише, щоб ми розійшлися. "Лейбор текс" зменшено з одного долара на 35 п. від особи, але ми сказали, що й того не дамо. Деякі фермери говорили, що зарадку не хочемо читати ваших книжок. Хай їх читають ті, кому вони є корисні, а ми будемо читати такі книжки, які є тільки в нашому інтересі.

При кінці мітингу ми примусили ріфа і радних відтягнути "лейбор текс", а коли вже почали розходитися, то одні співали "гад сейв ді кінг", другі співали "Ред флег", а ще інші — "Інтернаціонал". Всі задоволені розійшлися додів, бо сильним протестом ми бодай частинно виборили зменшення податків.

Ще більше добра, бо майже половина здорових і охочих до праці людей не працює. Вже час подумати і зрозуміти, що коли б ми були організовані, коли б ми читали робітничо-фермерську пресу, тоді ми могли б позбутися тих злиднів, що їх зараз переживаємо.

В Канаді є всього доволі і ніхто не повинен терпіти злиднів. Коли треба, то можна випродкувати

тери праці, щоб заробити кілька центів та купити собі трохи шматка на зиму.

Головна, однак, причина є та, що цього року кожний фермер дожився до такого "гаразду", якого в своїм житті, ще не переживав. Через слотливе літо збіжжя і горошина вимокли, решта знищила іржа. Положення фермерів таке, що навіть шерифи не мають за чим прийти. Нічого вже брати в фермерів. Довги і податки не плачені, але шерифи чекають на краший врожай.

Фермери лишилися в крайній злиднях. Надходить весна, треба буде сіяти, а тут нема насіння. Але як дожити до весни? — питає себе не один фермер. Багатьом треба реліфу, а уряд не дуже хоче його давати.

В Канаді є всього доволі і ніхто не повинен терпіти злиднів. Коли треба, то можна випродкувати

тери праці, щоб заробити кілька центів та купити собі трохи шматка на зиму.

Італійські салдати в Африці, з позав'язуваними ранами, грають в шашки — одинока розрада при віддорюванні в Африці. Лікується, щоб відлати своє життя за інтереси італійських капіталістів.

ФАРМЕРИ Б. Н. ЗВОДЯТЬ БОРОТЬБУ ЗА ВИЩІ ЦІНИ НА ПРОДУКТИ І ПРОТИ ПОДАТКІВ

Пит Медовс, Б.К. — 25 січня відбувся в муніципалі мітинг фермерів проти "Лейбор текс". Понад 200 фермерів зійшлися, щоб за протестувати проти різних високих податків та драч. Фермери твердо заявили свою готовність боротися і протестувати так довго, поки податки не будуть зменшені на одну третину. Багато фермерів дсмагаються, щоб організувати відділ ЛФЕ.

Ріф, побачивши, що тут не жарти і що фермери не відступлять від своїх домагань, обіцяв, що все буде зроблено, лише, щоб ми розійшлися. "Лейбор текс" зменшено з одного долара на 35 п. від особи, але ми сказали, що й того не дамо. Деякі фермери говорили, що зарадку не хочемо читати ваших книжок. Хай їх читають ті, кому вони є корисні, а ми будемо читати такі книжки, які є тільки в нашому інтересі.

При кінці мітингу ми примусили ріфа і радних відтягнути "лейбор текс", а коли вже почали розходитися, то одні співали "гад сейв ді кінг", другі співали "Ред флег", а ще інші — "Інтернаціонал". Всі задоволені розійшлися додів, бо сильним протестом ми бодай частинно виборили зменшення податків.

Ще більше добра, бо майже половина здорових і охочих до праці людей не працює. Вже час подумати і зрозуміти, що коли б ми були організовані, коли б ми читали робітничо-фермерську пресу, тоді ми могли б позбутися тих злиднів, що їх зараз переживаємо.

В Канаді є всього доволі і ніхто не повинен терпіти злиднів. Коли треба, то можна випродкувати

Е вигляди, що тут організація на праці політичних. Фермери намагаються в такому прикрому положенні, що тільки сильною організацією зможуть поліпшити своє життя. Фермери Бритиш Колумбії продають молоко і за одну кварту 2½ фунта, одержують 3½ ц. А коли пани візьмуть його до міста, перепустять через машини, намішають до молока порошку, то продають кварту по 11 ц.

Коли обчислити, що фермер мусить ходити коло корів, щоб вати для них чаї, щоб ті могли працювати коло сина, щоб було чим змолоти годувати корови, то фермерові ніяк не вертається навіть за його роботу.

Буржуазія, що захоче, те буде робити з нами, коли ми не будемо організовані. Коли ж ми організуємося, тоді зможемо постояти за свої інтереси. Тоді ми зможемо не тільки дістати вищі ціни за свої продукти, але навіть до війни не допустимо, що її готують імперіалісти.

Від Редакції. — Напишіть нам, товаришу, що то за "лейбор текс", хто його встановив, коли і хто та скільки має його платити? Напишіть також, що це за книжки, що фермерів силують (ми так розуміємо з вашого допису) їх читати? В інших провінціях такого податку нема, тому ми хочемо ширшого висвітлення.

Читайте і поширюйте між своїми сусідами "Фарм. Життя" та приєднуйте передплатників.

ЗАСУДЖУЮ Т. КОБЗЕЯ І КОМПАНІЮ, ЯК ШКІДНИКІВ БОЙОВОГО РУХУ

Арборг, Ман. — У своїй мові, парадах він сказав, що хтс в наших організаціях не повинується дисципліні, того печеться залізом. Така його заява відстрашила багатьох членів від організації. Підчас згаданих нарад один з членів сказав до Кобзея щось таке, що йому не подобалося. Тоді Кобзей зірвався, як опарений, та почав покривлятися і називати того фермера різними словами. Фермери ще тоді думали, що такі "будівничі" і таким способом робітничо-фермерські організації не будуть. Тов. Капуста був на нарадах, чув те все, але він піднісво що справу у відповідних тілах, щоб потягнути Кобзея до відповідальності, я не знаю.

Я не беруся обороняти тт. Поповича і Навізівського, бо їхня шира праця в користь трудящих має відома в Канаді і поза нею. Але про "заслуги" Кобзея, то я дещо знаю і про це хочу сказати. Кобзей не був таким ширим працівником, як він себе представляє.

Своєю грубою поведінкою у відділах Гаек, Окно і Шорикліф він спричинився до того, що ці відділи майже перестали існувати. Через нього багато членів відпало від організації. Ось я довгі роки працював в організації, але через нетовариську і грубу поведінку Кобзея я лишився поза її рядами.

Одного разу я прийшов до ЦВК, щоб залагодити важку організаційну справу. Кобзей, замість залагодити справу, сказав: "Мастить собі голову, ми з одиницями не числимося".

Чи таким способом і відношенням до товаришів можна збудувати організацію? Два роки тому Кобзей був на окружних нарадах в Гаек. На тих

нарадах він сказав, що хтс в наших організаціях не повинується дисципліні, того печеться залізом. Така його заява відстрашила багатьох членів від організації.

Підчас згаданих нарад один з членів сказав до Кобзея щось таке, що йому не подобалося. Тоді Кобзей зірвався, як опарений, та почав покривлятися і називати того фермера різними словами. Фермери ще тоді думали, що такі "будівничі" і таким способом робітничо-фермерські організації не будуть. Тов. Капуста був на нарадах, чув те все, але він піднісво що справу у відповідних тілах, щоб потягнути Кобзея до відповідальності, я не знаю.

Я міг би згадати ще про його поведінку в часі залагодження справи в Шорикліф і Окно, але це забрало б багато місця в нашій газеті. Я вірю, що вище сказаного досить для того, щоб перекопатися, що Кобзей бреше, коли говорить, що він був ширим працівником в організації. Фермери північної Манітоби Кобзея не люблять.

Зовсім правильно зробив ЦВК, коли усунув такого "працівника" з відповідального становища. Це треба було зробити вже давніше. Плач Кобзея, що йому зроблено кривду, є безпідставний. Він дістав те, на що заслужив. Котюзі по заслузі.

К. Гринчишин

К. Гринчишин

ФАРМЕРИ БОРЯТЬСЯ ЗА РЕЛІФ І НАСІННЯ

Ранок, Алта. — В школі Ранок відбувся масовий мітинг в справі реліфу. На цей мітинг фермери зійшлися масово і ухвалили резолюцію в справі реліфу, яку заслали до муніципальної ради.

Цей перший раз фермери домагаються реліфу. Досі вони домагалися неорганізовано, і муніципальна рада в Собор не звертала на це великої уваги. В більшості випадках муніципальна рада зовсім відмовляла реліфу. Тепер фермери будуть домагатися організовано, бо вірять, що тільки з організованою масою сьогодні власті мусять числитися.

Не з розкоші фермери домагаються реліфу. Країні злидні ставляють їх до того, щану околицю минулого літа частішла аж два рази градова буря, а решту знищив мороз. Тому тепер фермери знаходяться в критичнім положенні.

Е в нас і такі фермери, що їм покищо реліфу не треба, але незалогово і вони будуть мусіти домагатися свого. Тоді наша сила буде ще більша.

На одному з масових мітингів фермери ухвалили резолюцію, в якій домагаються насіння від провінціального уряду. Вони годяться відлати в осени, коли зародить, бушель за бушель. Виселюючи резолюцію до президентіального уряду фермери заявили, що коли уряд відкине їхні домагання, то вони не зможуть заїяти на весні. Фермери так збудили, що не мають за що купити мшок муки, а не то насіння.

Вибрано також комітет, який повинен допильнувати справу насіння і реліфу. До комітету входять: В.М. Аричук, І. Данілюк і Дж. Песович. Реліфкор.

Що зробити з Абергартом, коли він не сповнить своїх обіцянок

Нелсон, Б.К. — Вже от половина року минає від того часу, як до влади в Альберті прийшла партія соціального кредиту на чолі з "біблійним проповідником" Абергартом, але до цього часу Абергарт не сповнив ні одної зі своїх багатьох передвиборчих обіцянок. Мені здається, що це ніхто в історії не потрапив так обманути трудящі маси, як це зробив Абергарт.

Обіцявши \$25 на місяць трудящім Альберти школи не будуть бачити, а як і побачать одного дня, то на другий день віддадуть їх. Хіба перед виборами на який місяць або два Абергарт дасть по \$25, а потім знову віддасть до влади, а по виборах відбере назад.

Кожні я подумав про Абергарта і його обіцянки, то зараз приходить мені на гадку Панько Бриндович з могого рідного села. Це був собі сільський філософ і комедіант, перед яким погубивши американський "джокер" Ролдере хай сховається.

В Панько було семеро дітей і один кусяк городини, а сам Панько латав козули. Жили вони в Панько, от і Панько панцюхав з того, от і Панько панцюхав

спосіб. Коли приходять ввечеря, то Панько, замість дати дітям повечеряти, роздавав їм по 10 грошів. Мовляв: "Мама не має часу приготувати вечері, то я за те вам гроші заплачу".

Діти лягають спати, раді, що хоч гроші є. Рано встають голодні, як вовки. Панька зварить кулешу з салахачом, а Панько питає: "Діти, хочете знову по 10 грошів замість сніданку?"

— Ні, тату, — кажуть діти, — ми хочемо їсти.

— Ну, — говорить Панько, — мама не є вона наймичка. Дайте мамі по 10 грошів та їй снідайте до кушели.

Точно так як цей Панько дурив своїх дітей, буржуазія дурить трудящі маси. Різниця та, що Панько дурив своїх дітей з бистротою, а буржуазія з захопленістю.

Так і Абергарт думає робити. Перед виборами казав, що гроші на кінці пера, а прийшов до влади і поїхав до банкірів у сусідній Канаді грошей пошукати і вивести нові долги. На кінці пера, а прийшов до влади і поїхав до банкірів у сусідній Канаді грошей пошукати і вивести нові долги. На кінці пера, а прийшов до влади і поїхав до банкірів у сусідній Канаді грошей пошукати і вивести нові долги.

Мери запитали Абергарта або його послів, чого вони їх дурили перед виборами, що гроші є на кінці пера. Як так, то чому не вивисав ті гроші кіпцем пера, але побіг зичити? А що позичене, то треба віддати і то з процентом.

Абергарт обіцяв народоловіцям по \$75 на місяць перед виборами. Але коли прийшов до влади, то не міг навіть навіть "дурних" два мільйони доларів в цілій Альберті. А чи в капіталістів мало грошей? Абергарт міг від них дістати гроші, але він не хотів.

Мені вигадяє, що в Альберті не є зараз при владі партія соціального кредиту, а консервативна партія, яка сховала своє обличчя за "попу" партію. Я тому так думаю, що в часі виборів перед виборами Абергарт консервативні доцери не ціпав. Друге, що при владі Бенета не хотів стати кандидатом в Келгарті. Третє, що Абергарт хвалить Бенета, а Бенет не міг собі взимати Абергарта.

А коли воно не так, як я думаю, то моєло бути так, що Абергарт пухав для себе славу. Я думаю, що він самий не привів її домоделити соціалісти, які він робив народові перед виборами. Абергарт думав, що його партія вибере кільканадцять послів і цього вистарчить, щоб стати "історичним" чоловіком в Канаді.

Населення Альберти повірило в Абергартові обіцянки і партія соціального кредиту цілком несподівано прийшла до влади. Від цього успіху Абергарт очадів. Вийшло таке, як би звичайний робітник прийшов до Сіпара за роботою, а там його замість дати на секцію, зробили менеджром компанії.

В такім положенні знайшовся Абергарт. Він варив кашу на чуже молоко. Надіявся на Доглесів розум. Кашу зварив, гостей запросив, а сусідка молака не принесла.

Нема Доглеса. Абергарт крутигсь, вертиссь, телеграмишле: "Ходи, голубчику, поможи, бо, як кажуть, не вмію читати і писати, а мене королем зробили".

Народ очутився і питає, що є обіцянками. Абергарт мовчить, проєкти нітождаті покі "Соломон" приїде. Брешню сміг перед тим, кажуть люди, та назад не вернешся.

Третьо було Абергартові перед виборами то людей по праці говорити так: "Не маю довіри до тебе, як запропонувати сошект кредит, то всемо мені паніш Доглес. Якщо він не вміє писати, то аби ти мене не обманював на мене за цей пшик." Це було б ясно і недвозначно.

Але Абергарт на передвиборчих мітингах поводився так, як гордий Атиля. На запити людей, звідки він візьме грошей на дивіденди, Абергарт відповідав, що гроші є на кінці пера, а коли комусь цього замало, то Абергарт, як гордий Атиля, казав: "Вас не обходить звідки електрика у вашій хаті береться, то все вам зробити електротехнік, а ви тільки маєте гузик потиснути і має вам світити. Так і з дивідендами справа маєє. Ви тільки маєте ввернути соціал-кредитові до парламенту, а дивідендами цілком не потребуєте журитися".

А тепер, видно, одинока пади на того "електротехніка" в Лондоні. І так воно мені вигадяє, що за рік буде великий пшик.

Засякнених Абергарт, що преса критикує його. Це дурний хай він дасть людям по \$25 місячно і цим заткає нисок праси. І мусів Абергарт кинути власну газету, щоб зменшити критику.

"Фармерське Життя" писало перед виборами і щодня понаваляло великий сумиш відносно цих 25-доларових місячних дивідендів. Воно остерігало фермерів, щоб вони не дали зломити себе так легко на Абергартові обіцянки. Однак, деякі читали "Фарм. Життя" на

сто процент повірили в дивіденди.

Я знаю кілька читачів "Ф. Ж." в околиці Виллінгдон, які зразу побіли за комуністичним кандидатом тов. М. Новаковським, а як прийхав Абергарт, то під небеса його підносили, бо він розкавав їм про першу вагу і бив на те, що фермерські продукти по нічому, а фабричніх годі докупитися.

По кілька літ читали "Ф. Ж." і нічого не находили в ньому про фермерську кривду, аж Абергарт представив її і йому повірили, бо це авторитет, високо вчена людина. Учена, кажуть людина, знає, що говорив. І хоч це більше учени люди від Абергарта казали, що такого закону не можна безіонаціоналізації великих маєтків, то люди не хотіли вірити.

Через сошект кредит в округі Гінсфорд не вдалося вибрати тов. Новаковського послром. Постом обрано молавіка, який ніколи і слова не сказав в оборону фермерів. Він навіть на мітингах не міг промовляти. Він не має здібностей, щоб бути головою локального товариства. А постом вийшов, бо який був час, що хто був міг вийти постом від партії соціального кредиту. Так то деякі люди вміють цінити заслуги.

Це не буде переборщеним, коли я скажу, що, на мою думку, в Альберті і Саскечевані нема такого товариша здібного

на посла, як тов. Новаковський. Не робить різниці хто би то не був, скільки докторів він не мав би, то на дебаті з тов. Новаковським не відважиться стати. \$25 долларів поборони того. Тепер незалежно фермерам, яким мороз знищив все збіжжя, треба вистоявати на Абергарта, аби він сповнив свої передвиборчі обіцянки.

Якщо соціал-кредитовці справедливі люди, то повинні на своїй першій сесії ухвалити закон, що та партія, яка прийде до влади і не виконає своїх обіцянок, підпадає такій карі, ніяк розвиваючи парламенту. Звичайні послі поєднали робітників тюрми, скільки вони відбули в парламенті, а прем'єр і міністри шатаються по двійній карі. Це бода б зовсім справедливо і менше було б обманств в часі виборів.

Якщо звичайні фермери досить часто попадають до тюрми за те, що обіцали комуністичні дати третій бушель зі свого збіжжя, а обіцяли не виконати своїх обіцянок, бо не мали з чого вижити, то чому не застосувати такої самої методички до політиканів, що свідомо обманюють народ.

Д. Перекотиполе.

Вчені кажуть, що найближча зима є віддалена від землі 25,500,000,000,000 (25 трильйонів 500 більйонів) миль.

СУСПІЛЬСТВО НЕ МАЄ ВИХОДУ ДЛЯ МАТЕРІ, ЯКА ВБИЛА СВОЮ ДИТИНУ

(Продовження з 5-ї сторони.) Судовий урядник пригадує собі щось про бутлегарство, з яким Ірл був зв'язаний.

Ірл познайомився з Дороті в одному з ресторанів, де вона працювала. Він подавляв мало Джимі і сказав Дороті, що хоче дати дитині виховання. Ірл обіцяв, що пострається о дім для них. На 1 серпня вони мали виїхати до Каліфорнії.

Два дні перед тим Дороті покинула роботу і почала приготуватися до виїзду. Ірл відложив виїзд до Каліфорнії до 15 серпня, але після цього Дороті на бачила його більше на своїй дитині.

І знову довелось Дороті ходити з одного місця на друге і шукати роботи. Роботи не було. Одного дня матір взяла дитину на візок і вивезла її за місто на поле. Тут вона взяла дитину на руки і подалася з нею до малої ріки. Мати не хотіла, щоб її дитина терпіла голод, щоб Джимі виріє і опісля мучився так, як його мати. Мати занурила голову дитини у воду і так гримала її через дні години.

Спотикаючись, вона вилізла в воду на беріг і там обережно змінила мокрий одяг на ди-

ОКРУЖНОМ ПРИЗНАЧИВ КВОТИ ДЛЯ РІЗНИХ ВІДДІЛІВ ОКРУГИ ПАНАН

Смокі Лейк, Алта. — Відділи ТУРФДім й наших братніх організацій в окрузі Панан мусять щиро попрацювати в лютевий кампанії ТУРФДім, щоб перевиконати квоту, яку на них наложив округжком в порозумінні з Провкомом в Едмонтоні.

Квота не є велика й легка до перевиконання, коли тільки члени організацій наших масових організацій арозуміють, що ми не сміємо допустити до того, щоб через довгі пропав хоч один наш будинок в Канаді. Округжком виступає в Канаді. Округжком виступає в Канаді. Округжком виступає в Канаді.

Разом \$175.00

Округжком виступає товаришів і тварини в цих місцевостях докласти всіх можливих старань, щоб підвищу квоту виконати, якщо не перевиконати. Про хід кампанії пишть до округжкому, Провкому в Едмонтоні і до нашої преси.

А.В. Мандзюк, секр.

УВАГА! ПРУДОМ І ОКОЛИЦЯ В СУБОТУ, 15-го ЛЮТОГО

в Укр. Фарм. Домі великий **БАЗАР—ЯРМАРОК**

На базарі буде всякого рода "лонч", буде гартн музика, яка ще не грала в нас, будуть новітні розігривки, які ще в Прудгом не були. В нагороду можна буде отримати дуже багато вартісних речей. Вступ лише 25ц. На вступний тикет матимете нагоду отримати в нагороду годинник. Початок о 3 годині пополууді. Приходьте на час, щоб можна було провести всю базарну програму.

УВАГА! ГАЙВЕЙ ПАКАН І ОКОЛИЦЯ ОКРУЖНИЙ БАЗАР

в СУБОТУ, 15 ЛЮТОГО в УРФДомі в Гайвей Пакані На базарі можна буде набути різних і корисних речей. На всі речі дуже низкі ціни. В нагороду будуть дані вартісні речі. До ланчів приграватиме добрий оркестр. Округжком комитет у Пакані запрошує всіх фермерів, робітників і робітничо-фармерську молодь прибути на 15 лютого на цей великий базар.

Вступ для хлопців 25 ц., для дівчат 10 ц. Вступ для старших і дітей вільний. Приходьте масово і кличте своїх знайомих.

УВАГА! ФРЕЙЗЕРВУД, МЕЛБЕ І ДИСТРИКТ ПАРК

Святкування річниці УРФД відбувається в суботу, 22 лютого, КОНЦЕРТОМ. Після концерту буде смачна перекуска, а опісля забава з танцями. Запрошується дооклошних фермерів прибути на це свято. На святі буде промовляти товариш з Вінніпегу.

УВАГА! ВЕРЕГІН І ОКОЛИЦЯ

Округжком ТУРФДім в Верегіні, Саск., повідомляє всіх тих, що розпродавали тикети на радіо що забава, яка мала відбутись 7 лютого і на якій мало бути дане в нагороду радіо, відложена до 21 лютого. Проситесь до цієї дати прислати тикети до округжкому. ЗАБАВА відбувається в Притію Школи.

УВАГА! ДАРЛІНГ І ОКОЛИЦЯ

Старанням драмгуртка при відділі ТУРФДім в Дарлінг відбудеться в суботу 15 лютого, в Фармерській Домі "СКУПАР". Після представлення відбудеться ТАНЦЬ, до танців приграватиме добрий музикант. Приходьте самі і кличте своїх знайомих. Вступ для чоловіків 25ц., для жінок 10 центів.

ДЛЯ ХОРИХ

1—ЦЕВРОЛЬ—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
2—ПОРПОЛЬ—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
3—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
4—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
5—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
6—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
7—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
8—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
9—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50
10—СКОУПАР—Лік на поректрах, безсонні, нервовості, худі, отримати цілі, білі, жовті, червоні, \$1.50

ДЕФИЦИТ БАКЕЧЕВАНУ

Різдвяні, Саск. — З цифрів, які виступили минулої суботи В. Дж. Петерсон, прем'єр і провінційний скарбник, показується, що саскечеванський уряд закінчить свій фінансовий рік недовором на приблизно \$1,000,000. При кітці січня сибірського уряду були \$1,500,000 більші як за той сам час в 1935 році.

АРГЕНТИНСЬКИЙ УРЯД ПОЗИКУ ФАРМЕРАМ

Буенос Айрес, Аргентина. Комісія, яку називають міністерство рільництва, переко-000,000 недов (около \$2,600,000) медувало урядові видати 10,000) на позики для 130,000 фермерів, які сють пшеницю і льон, та які потерпіли від посухи.

РУХ СОЦІАЛЬНОГО КРЕДИТУ І НАШЕ СТАНОВИЩЕ ДО НЬОГО

(Продовження з 5-ї сторони.) Нам треба придатися до цього руху і зміцнити його, об'єднати кругом нього всі поступові організації, що бажать кращого життя для широкіх мас, що не бажать, аби він попав під вплив фашизму. Це буде тоді сила, яка примусить уряд Абергарта сповити усі передвборчі обіцянки, сила, яка зможе успішно боротися проти війни і фашизму, сила, якої не розібють старі капіталістичні партії, сила, яку Абергарт не відважиться сбудирити. Ця си-

РІЗНІ ВІСТІ

СКАРЖАТЬСЯ, ЩО МАЛО ЗАРОБИЛИ

Торонто. — Позичкова компанія Лендлед Бенкінг енд Лок Ко. нарікає, що в минулому році мала лише \$63,188 чистого прибутку проти \$94,866 чистого прибутку за передминулий рік. Нововибраний президент Майлер заявив шервціям, що прибутки зменшилися в наслідок слабого врожаю в Манітобі.

МУССОЛІНІ ЗАБОРИВ ПЕКТИ ХЛІБ З ПШЕНИЦІ ПЕРШОГО ГРЕЙДУ

Рим, Італія. — Уряд Муссоліні видав минулої п'ятниці розпорядження, яким забороняє вживати першого грейду пшениці на хліб, як також забороняє перевести спис всього збіжжя в країні. За неправдиві інформації, дані урядникам під час спису, фермери, власники млинів і збіжжєві купці підпадають строгій карі.

НЕ ВИЯВИЛИ ЕНТУЗІАЗМУ ВІДНОСНО ПРОПОЗИЦІЇ ПРО ВІДКЛИКАННЯ ПОСЛІВ

Едмонтон, Алта. — На останній сесії кокусу (довірчих зборів) послів соціального кредиту, що відбулася тут минулої середи, дискутовано над законопроектом, на підставі якого можна би було відкликати посла, коли його робота не відповідає вимогам виборців даного округу.

ПРЕДСКАЗУЄ ВІЙНУ ЯПОНІ З ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ

Лондон, Англія. — У своїй книжці "Японія мусить боротися з Британією", що вийшла тут з друку минулого четверга, японський полковник Тотайші Мару предсказує війну Японії з Англією на Тихім океані. В цій війні Сполучені Держави, говорить він, стануть правоподобно по стороні Англії.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ДАСТЬ ПОЗИКУ ФРАНЦІЇ

Париж. — Тут оповіщено, що Велика Британія дасть в короткі часі більшу позичку Франції для фінансування французького уряду до того часу, поки французька валюта не віданекає довіри у власній країні, щоб французький уряд міг розплатити домашню валюту. Каєа французького уряду є тепер цілком порожня. Справу позики в сумі 3,000,000,000 франків (около \$201,000,000) дискутовано недавно в Лондоні, коли там був французький міністр закордонних справ Франції.

БУДУЮТЬ НОВИЙ ЗБІЖЖЕВИЙ ЕЛЕВЕНТОР

Трі Риверс, Квебек. — Контакт на будову збіжжєвого елевентора з поємністю 2,000,000 бушлів, дано компанії Картер-Голд-Аллігер, що має свій офіс в Торонто. Новий елевентор буде приватна компанія. Кошти будови становитимуть біля \$7,000,000.

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ

Коли газета йде до друку, ціни є такі:

Пшениця ч. 1 (тверда)	81%	На доставу в травні	82%
Пшениця портери ч. 1	83%	На доставу в липні	83%
Пшениця портери ч. 2	77%	Овес найліпший ч. 2	34%
Пшениця портери ч. 3	73%	Овес число 3	28%
Пшениця портери ч. 4	70%	Овес пожива ч. 1	26%
Пшениця портери ч. 5	62%	Овес пожива ч. 2	24%
Пшениця портери ч. 6	53%	Ячмін двограний	43%
Пшениця "Фі"	44%	Ячмін шестиграний	45%
Пшениця "Гарнет" ч. 1	75%	Число 3 Сідоблю	35%
Пшениця "Гарнет" ч. 2	72%	Жіто ч. 1 і 2	42%
Пшениця "Гарнет" ч. 3	74%	Жіто ч. 3	37%
Друм пшениця ч. 1	69%	Лен ч. 1	157%
Друм пшениця ч. 2			

ЖИВИЙ СКОТ:

Бики вибірні до 1,050 ф.	від 5.00 до 5.50
Бики добрі	від 4.25 до 4.75
Бики середні (мілном)	від 3.50 до 4.00
Бики звичайні (комон)	від 2.50 до 3.00
Бики поверх 1,050 ф.	від 5.00 до 6.00
Бики добрі	від 4.25 до 4.75
Бики середні (мілном)	від 3.50 до 4.00
Бики звичайні (комон)	від 2.75 до 3.00
Ялівки добрі і вибірні	від 4.50 до 5.75
Ялівки добрі	від 3.75 до 4.26
Ялівки середні (мілном)	від 3.00 до 3.50
Ялівки звичайні (комон)	від 2.50 до 2.75
Телята годовані (гуа і чоєс)	від 6.50 до 7.50
Телята годовані добрі	від 5.00 до 6.00
Телята годовані середні (мілном)	від 4.00 до 4.50
Телята молочні ("віл")	від 7.00 до 9.00
Телята молочні — звичайні і середні	від 3.00 до 6.50
Корови добрі (гул)	від 3.00 до 3.50
Корови середні (мілном)	від 2.50 до 2.75
Корови звичайні (комон)	від 2.00 до 2.25
Корови худі (кенерс і катерс)	від 1.50 до 2.00
Бугаї добрі (гул)	від 2.75 до 3.25
Бугаї звичайні (комон)	від 2.00 до 2.50

БИКИ І ЯЛІВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЩЕННЯ:

Бики на годівлю і отовщення	від 2.00 до 4.00
Ялівки на отовщення	від 1.50 до 3.00
Дійні корови	від 20.00 до 40.00

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВІДБИ ВИБІРНІ НА БЕЙКЕН \$1.00 ПРЕМІЇ ВІД ШТУКИ:

Вівни добрі для бейкєну	8.50
Свинні тяжкі	8.00
Свинні дуже тяжкі	6.50
Свинні легкі до годівлі	від 8.25 до 8.50
Льохн ч. 1 і 2	6.50
Ягнята найліпші	від 7.00 до 7.50
Ягнята звичайні	від 4.50 до 5.50
Барани	від 6.00 до 6.50
Вівни найліпші	від 7.50 до 8.00
Вівни тяжкі	від 1.75 до 2.00
Вівни звичайні	від 1.25 до 1.50

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО СПРОВАДЖУЮТЬ СВОЯКІВ З ПОЛЬЩІ

Згідно з зарядженням польського уряду всі імігранти до Сполучених Держав чи до Канади мусять їхати лише через Гдиню. Отже найліпшим способом дістати сюди свояків з Польщі є спровадити їх кораблями цієї лінії, яка йде просто з Гдині до Нью Йорку за 8 і пів дня, та заповнити пасажиром вигідну і спокійну їзду без зміни пароплава.

ДО СТАРОГО КРАЮ

Ідьте просто з Галифаксу на новім поспішнім мотороім кораблі

"ПІДСУ ДСКТ"

17-го ЛЮТОГО І 13-го БЕРЕЗНЯ

ЛИШЕ ДВА КЛАСИ: ТУРИСТИЧНИЙ І ТРЕТІЙ

Немає ліпшого третього класу, як на кораблі "Pilsudski".

Грошеві перенази до всіх держав.

За всякими інформаціями вдавайтесь до місцевого агента або до М. А. GRAY, управителя на Західну Канаду.

GDYNIA-AMERICA LINE

740 WINDSOR ST. MONTREAL, QUE. 654 MAIN ST. WINNIPEG, MAN. 8323-98 ST. EDMONTON, ALTA.

ПОЛЬСЬКА СТАРОКРАЄВА НОРСА

Помогає ручними і електричними масажими на заданний ревматизм, параліч, різного рода простуду, біль в крижах, ногах, біля голови й на подвиганні. Спеціальними масажими усуває зморшки з лиця. Особливо допомагає в недугах жіночих і шкідливих. Адреса зміненна. H. KIERNOWSKA 591 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

УВАГА! ВЕГРЕВІЛ І ОКОЛИЦЯ.

З нагоди святкування відкриття УРФД у Вегревіл Едмонтонський оркестр відіграє в П'ЯТНИЦЮ, 14-го ЛЮТОГО о 8 годині вечера, дуже цікавий і гарний **КОНЦЕРТ**

Також силами з Едмонтону в СУБОТУ, 15-го ЛЮТОГО ч.р. відіграють о 8:30 годині вечера в УРФД у Вегревіл преснаму Українську оперу під назвою: **"ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"**

На ці виставлення повинні масово прийти всі українські трудящі в першу чергу, а також повинні кланити з собою робітників й національностей не тільки з Вегревілу, але й з таких місцевостей як Рона Парк, Боршіл, Гейт, Ілленд, Лейв, Ренфорі, Пасіні Лейв, Нью Клев, Ворвік і ін., бо цієї опери в цих околицях ще не гралось. По концерті й представлений ЗАБАВА-ТАНЕЦЬ. Вступ для дорослих 25ц.; для дітей 10 ц.

НОМАУДЕ BREAD IMPROVER

Робить хліб кучшим, надає йому країний колір і якість з тієї самої кількості муки. Висока білість домішки. Пачка 25 ц. вистачить на 400 хлібів.

W. JONES, LIMITED. WINNIPEG, MAN.

ШКИРИ І ГАРНЕСИ

Ми випраємо для вас шкуру на гарнес, ремінь, сиренку, ліній і роб. Мале гарнес на прядки. Робимо і продемо по улюбленим цінам. Пишіть і посилать шкуру до: **YORKTON TANNERY CO.** YORKTON, SASK.

ALBERTA TANNERY

Приміщена на 6125-129 AVE. Стояряд дорозі, North Edmonton, при Форт Трейл ALBERTA

Гарбарі реміню на упряж і лєйси, сиренку і робіла. Найнижчі ціни. Український управитель. Пишіть по щиник.

Без сильної робітничої преси не буде сильної організації.

НАЙСТАРШЕ ЄВРОПЕЙСЬКЕ ВІДКРИТТЯ ПРОТИ ЖОЛУДКОВИХ КЛОПОТІВ Й РЕВМАТИЗМУ ПРИЗНАНЕ НАЙУСПІШНІШИМ ПІСЛЯ ОСТАННІХ ДОСВІДІВ.

Від року 1799 тисячі людей віданскало своє нормальне здоров'я після довгих років терпіння від всякого рода жолудкових клопотів таких як затвердження, нестерпності, газів й кисли в жолудку, які є підставою до набуття таких недуг як надмірне тиснення крові, ревматизму, періодичних болів голови, припад на ліві й тілі, болів в крижах, штурі, нервових і мочових нерегулярностей, висчерпання, безсонності й страхи апетиту.

Ці люди не вживали ніяких робленних чоловіком медичин з шкідливими хемікаліями; вони вживали лише средство зроблене природою. Цей чудовий продукт росте на шпильках найвищих гір, де втягає в себе всі найліпші складники й вітаміни із сонця, щоб помагати ЛЮДЯМ в постібі.

Це средство зложене з 19 природних листків, насінних зернят, ягід та квітів науково й пропорціонально мішаних, яке є зване як **LION CROSS PINK TEA**.

LION CROSS PINK TEA має приємний смак, ділає чудово на вашу систему і є безпечний навіть для дітей. Зготуйте з цього свйний, як звичайний чай і пийте шкільки раз на день, гарну або холоду.

Одно-доларовий "трипмент" докине ЧУДА; почуйте себе як ново народивший. Коли ви ще не познаномені з корисними наслідками цього природного средства **LION CROSS PINK TEA**, запробуйте його сейчас і переконатесь. Враз недоволення звертаємо гроші. Маємо його теж в фармі сілауок.

Сиробуйте і переконатесь сами з нашою гарантією звороту грошей. Одно-тижневий "трипмент" \$1.00 Шість-тижневий "трипмент" \$5.00.

Щоб бути певним щодо одержання правдивого **LION CROSS PINK TEA** умагайте вивити цей пошжечий купон.

Візьміть **Pharmacy** 1180 Second Ave., N. Y. City, N. Y. Dept. 9866